

Zsigmond, Stankovits János, Stern Frigyes, Spornicz Vilmos, Stankovits József, Steiner és Liget, Steiner Frigyes, Steinitz Adolf, Székely Zsigmond, Stegnyevits gazdasági egyesület, Staudessky Odón, Sütőry István, Szechenyi József, Székely Ottó, Tolnay Ferenc, Turkóczy és, Urbán Péter, Urzinyi János 30, Varga Pál 10, Varjas Ador, Válygy László, Vimmer Béla, Veisz Izidor, Veits Zoltán, ifj. Vögt Ede, Yucstics Béla, Wertheim Armin, Weigl János, Wessing János, Widder Mór, Zaleski Jenő, Zmeskal István, Zsebrácky Géza 20 koronát.

Hátalakra:

Bogray Emil 40, Elek Emil 40, Egreszy Aladár 40, Eörsy Ferenc 20, Hochstädter Lajos 10, Iványi Frigyes, Kovács Béla 20, Kubinyi g. e. 40, Laehne Hugó 20, Mészoly Béla, dr. Miklós Lajos, Poroszkai Béla, Sándor Pólmányi Géza, Piaczy Gyula, Rabai Béla, Skóbel Zsigmond, Szalma Sándor, Szvatis Pál, Veits Zoltán 20, Yáridi Géza 10, Weigl János 20 koronát.

1902. évre:

Burger Pál, Csizmer Mándor, Eisler Miksa, Fehér Sándor, Frank Lajos, Marfy Ferenc, Selwacz Gyula, Szevera Károly, Szegő Ignác, Szomjas Lajos 20, Szodrit Endre 10, Zichy Ráfal 20 koronát.

Alapítványi kamatot fizettek:

1901. évre:

Fáy Halasz Géza 20, Nográd vm. g. e. 20, báró Orczy Cherubín 20 koronát.

Hátalakra:

Borsodm. g. e. 20 koronát.

Lejáró tagsági kötelezettség.

Az OMGE. tagjai közül a f. év végéig az alábbiaknak jár a tagsági kötelezettség. Amidőn a névsort közzéteszük, figyelemztük tagtársainkat az alapszabályok 8. §-ának b) pontja második bekezdésére, melynek értelmében a tagsági kötelezettség a jövő évi hallgatóság megszabhatóitán tekintet, ha a tag kilépését nem jelenti be írásban.

Andrássy Sándor, Apponyi Géza, Ábró István, Ausländer Sándor, Abuj-Tornamegyi Gazdasági Egyesület.

Balog Péter, Barcza Károly, Bathányi József gróf, Bátorovics olvároskő, Bähr Gusztáv, Bónes József, Bercholdi Richárd gróf, Berger Károly Lajos, Berger Beza, Bernáth József, Bertha György, Beszides Dezső, Bethlen Ödön gróf, Biederman Ottó uronny, Bodnássy Tivadar, Bogray Máté, Buhus Zsigmond, Bolza Géza gróf, Bosnyák Géza, Babó Zoltán, Bálint Venánt, Baly Kálmán, Bauer Mór, Baumly György, Becker János, Beer Antal, Békés-Csabai gyűzők, Belezna uradalmi bérnökés, Bernáth Félix, Binder Frigyes, Blyer Lajos, Bothy György, Borczy László, Botlik József, Braun Lajos, Bercevicz József, Bethlen Bálint gróf, Braun Gyula.

Clayton és Shuttleworth, Czappár Dénes, Csák Gyula, Cséni bérnagyság, Cskimegyi gazdasági egyesület, Clément Lipót, Csikós Mihály, Czizler Győző, Czinczár József.

Darányi Gyula dr., Despinits Kálmán, Dióssy Aladár, Domahidy István, Dedinsky Béla, Dégen Árpád, Derics János, Deszborsy Viktor, Dessevezy Arisztid, Dietrich Gyula, Dolnay Ignác, Drasche Rikárd uradalmának igazgatója, Dubrávsky Róbert.

Edeisheim Gyulai Lipót báró, Eperlér Ernő, Enyedi Lukács, Eördög János, Eörsy Ferenc, Esterházy Ferenc gróf, Esterházy Mihály gróf, Ebner Jenő, Ertl Richárd.

Feld Kálmán, Fláth Pál báró, Fischl Lipót, Foltsek Károly ifj., Frey Mór, Fodor Gyula, Ferencz Győző, Fényes Lajos, Fleischer Ferenc ifj., Fleischhán János, Forgách István gróf, Freitag Béla, Frenkel Dezső, Friebeisz Miklós, Fűr Géza.

Gazdak tejszerelnye Pécs, Glück Gáspár, Gotthárd Emil, Jaeger Hugó, Grünfeld Ignác, Gubányi József, Günther Imre, Gyömréy György, György Endre, Gyura Sándor, Gluskievics Mihály, Gombos Gyula, Gürtler Károly.

Haberegy György, Hanák Ferenc, Hanny Ernő, Harkányi Andor, Harstein Kálmán, Haudek Ágoston dr., Hegedűs Aladár, Hegedűs

Géza, Heim Gyula, Hennel Károly, Hensch Árpád, Herzfelder Á. D., Hertelendy József, Hirczky Károly, Hinger Tiradór, Hoopfer Kálmán, Holländer Jenő, Honig Déz, Hosszulfalussy Andor, Honig József, Huszág István dr., Hutrya Ferencz dr., Hívós Sala, Halász Lajos, Handlery Gusztáv, Hanny Béla, Hadházy Ferencz, Hermann Antal, Holtscher B. Lipót, Honig Jakab, Horváth Jenő, Horváth László, Hontváry Antal, Iványi Géza.

Jankovich Bésan Elemér, Jankovich Bésan Gyula, Jablonsky György.

Kohn László és Jakab, Károly Rezső, Karsai Vilmos, Kaszt László, Kazinczy-kör, Kezer Miklós, Keglevich Gyula gróf, Kemény Kálmán báró, Kende Zsigmond, Kenesey Pongrácz, Kirchner Lajos, Kóbek István, Kohn Lipót, Kokas József, Koller István, Konez András, Kovács Andor, Kövér János, Kun Armin, Kravassy Jenő, Katka Béla, Karácsonyi László Kálmán Endre, Kherer Róbert ifj., Kohner Alfréd, Kovács László, Kozma Zoltán, Krámer Mór, Krausz Jakab, Kúthy István, Körömtzy Imre, nagyajtai, Kacsokovics Zoltán, Korn Nándor.

Laban Károly, Laelne Hugó, Lakat János, Láng Ferencz, Lediz Dezső, Lészay Ferencz ifj., Liptay Jenő, Löwinger Mór, Löwy Adolf, Löwy Mór, Lascho Gyula, Lichtenstein Jenő, Lonovits Gyula, krivaini.

Major Vendel, Malina Lajos, Mandel Dezső, Mandelló Gyula dr., Maros-Tornamegyi Gazdasági Egyesület, Maróthy László dr., Majerffy György, Mezey Gyula, Mike Sándor, Miklós Ödön, Mok Ferencz, Molitorisz Ákos, Mandel Mór, Matyassovszky István, Meliorisz Kálmán ifj., Mészoly Béla, Mezőberényi gazdakör, Miklóczy Sándor, Molnár István, Marokvisky Géza, Marossy Pál.

Nagy Dezső, Nagy Elek, Nagy Gyula, Nagy Vincez, Nappel Ferencz, Németszeremlyi Gazdasági Egyesület, Nyárad-Sárdi uradalmi.

Öndrehojví László.

Paál Viktor, Palik-Ucssevny Arthur, Papp Elek, Paray Sándor, Parragh Albert, Paskusz Benő ifj., Pataky József dr., Pataky László ifj., Pékai Camillo dr., Pekár Imre, Pessina Ede, Péchy Elek, Pérczy Zoltán, Piliszy Géza, Püfisch Frigyes dr., Plesz Mór, Politzer Géza, Pongrácz Jenő gróf, ifj., Posztek Nándor, Pólya Árpád, Purgly Lajos, Pálmay Emil, Plesz Matyas, Pelsősi Dózsa.

Ribánszky Elemér, Bajcsich Sándor báró, Rásky Mihály, Ricki Antal, Rieszdorfer László, Rolf Péter, Roth Ignác.

Sántaly József, Sárközy István, Schifter Kornél, Schlesinger József, Schlesinger és Polikovits, Schlesinger Samu, Schönbeck Ignác, Schwarzenberg Alajos, Serák Károly, Serfőző Géza, Sermán László, Siegler Gyula, Skita Sándor, Székely Gyula, Solyomoss Lajos báró, Sopronmezei Gazdasági Egyesület, Steindl Kálmán, Steiner Leo dr., Sternthal Adolf ifj., Strasser Imre, Strasser Zsigmond, Szabó Jenő, Szabó József, Szabó László, Szalay Alajos, Szarvas Lajos, Szaszarthy Ferencz, Szántó Dezső, Szántó Ödön, Szent-Iványi László, Szentkirályi Ákos dr., Szerencs János, Székács Elemér, Székács István, Szilárdy Béla, Szilárdy István, Szögényi-Márhé Ferencz, Szunyogh Szabolcs, Szűcs Mihály, Sugar Ferencz, Suly László, Svaiczal Aladár, Szabó Károly, Szereday Aladár, Spilak Zsigmond.

Tallán Vilmos, Telek Árvéd gróf tancsi gazdasági, Telek Arthur, Torontalmegyei Gazdasági-Egyesület, Tóby József, Török Aladár, Török Géza, Török Gyula, Tusák Sándor, Telek Árvéd gróf drassói uradalmi, Telek Árvéd gróf aragói gazdasági, Tolvay Ferencz, Treitz Péter, Tangel Ferencz.

Unger Zoltán, Uhl Antal ifjabb, Ungár Lajos.

Vajda Lajos, Valkó József, Vásárhelyi László ifj., Vay Dénes báró, Vécsey József

báró, Veisz Izidor, Vuits Vazul, Vértessy János.

Wagner Géza, Weiler Géza, Welter Jakab, Wertheimstein Alfred, Wimmer Filöp.

Zalay Kálmán, Zalánai kénoévand ipar részv.-társ., Zamossy Jenő gróf, Zedlitz Uts gróf, Zeyk József báró, eszei Zoltán Elek, Zsambokréthy Emil, Zsebrácky Géza, Zsebrócsy Viktor Irán.

Közgazdasági kaszofaltái íleše.

(1901. december 4.)

Jelen voltak: gróf Zelezniki Róbert-elnöklete alatt, gróf Desseveffy Aurél az OMGE. elnöke, gróf Csokonyka Gyula, dr. Csillag Gyula, gróf Desseveffy Emil, Fehér Sándor, Gasztovics Kálmán, Gyurffy Gyula, Haydn Károly, Kazy József, Károly Rezső, Kodolányi Antal, Keller Gyula, Lederer Arthur, Lossy Adolf, Landesz József, Löbner Andor, Margalji Gyula, Máday László, Porcel Ferencz, Porlaky Elek, Siobán Buday dr. Tóth Jenő stb. Az egyesület létszámát tekintve részéről a *Tiszta Erdő* társulat, Jánosy Barna és Jelenyecz Pál titkárok, Zsedlitz István az ipari és kereskedelmi kaszofaltái titkárja és Rubinek Gyula ügyvezető-tiszták, 'nint előadók.

Gróf Zelezniki Róbert a kaszofaltái elnöke üdvözlővén a megjelenteket, az elűt megnyitja a felkéri előadót a napirendre kitűzött tárgyak előterjesztésére.

A hadsereg-ellátás reformja.

Rubinek Gyula előadó: A nyár folyamán a budapesti hadtest hadbiztonságát az a felhívást kapta az egyesület, hogy dolgozzon ki tervezetet és javaslatokat arra nézve, miképp volna a kis- és középbirtokos osztály a hadsereg közvetlen ellátásába vonható. Az egyesület több ízben személyes tárgyalás alapján tervezetet dolgozott ki és az a hadbiztonságnak beterveztetése, mely azt el is fogadta és feltérjesztette a hadügyminiszterhez, aki némi, de elég jelentékeny módosításokkal a tervezetet jóváhagyta s a jövő évben a szállalások tényleg meg is kezdődtek. Az egyesület már az előzetes tárgyalások alkalmával előre kijelentette a hadbiztonságnak, hogy miután az egész kiserlezeset kizárólag a budapesti hadbiztonság területére szorítkozik s kelő idő hián az egész előkészítést nem volt, nem fogja a kellő sikert eredményezni, miután a főváros közelében oly nagy a kereslet és oly csekély a mezőgazdasági termesztes azon czikkbenek, melyeket a hadsereg igényel, hogy nem rendelhető, miszerint a kiserlezes és közpénz birtokosok beszállítását terményekkel. A kiserlezes különben is szervezetenek és nincs meg a bizalmuk sem, hogy az első felhárvára beszállítását terményekkel az előtítt ismeretlen katonai szállalási feltételek mellett, és így a régi megszokott módon fogják terményekkel-elládni vagyis az őket közvetlenül felkereső kereskedők s nem fogják a közpénzre beszállítani a véczi-ülti raktárhoz, ahol tartva, hogy a beszállított termény esetleg foglalkoz tárgyak főképezní. Ezt az egyesület akkor defükkálta, valamint azt is, hogy a termény bírónapi napra beváltását a kiserlezesekkel megértetni lehetetlen, már csak azért is, mert ezek nem ellenőrizhetik a tözsei árfolyamot, azt megtehethi a közép- és nagybirtokos, de a kiserlezes nem. Az egyesület javasolta, hogy miután a hadbiztonság törvényi a beváltás, határozta meg a katonai kiserlezes előre, hogy milyen fű-áron fog beváltani a rozost és zabot. A gazdasági egyesületek is azon véleményű fejezték ki, hogy bajlandók a vásárlás közzétérésére az esetben, hogyha ezen üzletet nem fognak veszíteni, mert mire ok beállítják az összegyűjtött gabonát, ezalatt az idő alatt esetleg 10 levozóval ár leszáll a tözösen s így veszteség áll elő, amire az egyetlen fedezete nincs. A hadügyminisztérium azonban ebbe nem lépett be, mert

attól tartott, hogy visszatetszél szül a kereskedelmi körökben ez a reform, nem ugyan magát az elvet elemezte, de ugyancsak nem volt meg a kellő akarat az intézkörökben arra nézve, hogy í határozott módon segítse diadrajuttatni azt a helyes elvet, amelyet Bajországból már érvényre juttattak.

Egyesületünkhöz a felhívás jünibusn érkezett s 15 nap alatt kellett elintézni s így kellő megfontolást tárgyát a kérdés nem képezte s a gazdasági faktorokat is lehetetlen volt a tanácskozásban megvitatni. A Mezőgazdák Szövetkezetével sem lehetett kellőleg közölni, hogy a hadügyi í reformokba hajlandó belemenni. Nehogy tehát a fonal eljessen s nehogy esetleg a hadügyi miniszter az idekísérleték sikertelenségére támaszkodva, egyszerűen kijelentse, hogy lehetetlen ezen elveket nálunk keresztülvinni, melyeket a bajor hadügyi kormány úgy sikeresen keresztülvitt, továbbá nehogy a következő évben ismét az utolsó pillanatban kapjuk a felhívást, javasolja előadó, hogy kérje fel az egyesület a földmivélségi miniszter úján a hadügyi minisztert, miszerint sziveskednék ezen eszmét felkarolástára utasítani a budapesti hadbiztoságot, hogy a tél folyamán a hadbiztoságot a kérdés tárgyalására s az egyesület értekezletét hívna egybe, melyre meghívhatnának a hadsergelethez foglalkozó faktorok, úgymint a Magyar Mezőgazdák Szövetkeze, az Aradi, Pozsony megyei, Pestmegyei, Jász-N.-K.-Solnok megyei gazdasági egyesület és a Hunga Szövetkezet; s miután a hadbiztoságot nem helyezte arról, hogy szövetkezeti úton történjék a szállítás, hírvassék meg az értekezlet az Országos Központi Hitelszervezetes, mely a rendelkezésre álló eszközökkel a hadsergelethez részéről szövetkezeket támogatná. Az értekezlet megállapodással felterjesztendők voltak azután a földmivélségi miniszter újra a hadügyi miniszterhez. A tanácskozás eredményeként, volna a honvédelmi miniszterium és í felkérőddő hogy képviseltesse magát az értekezleten, mert ha a közös hadsergő belemegy a kezdeményezésbe, nincs kétség az íránt, hogy a honvédelmi miniszter í fel fogja ezt karolni. Még az említi meg szóló, hogy a jövő évben a hadsergelethez nézve a kísérletnek sem csak a budapesti, hanem az összes hadtestparancsnokságra nézve kiterjesztésnek, mert a hadsergelet és módja mindenütt inkább fog sikerülni, mint Budapesten, melynek vidéke kevésbé alkalmas arra, hogy a hadsergő elemezésbe közvetlen befolyasson.

Az alábbi határozati javaslatot terjeszti a szakszövetség és í neki ajánl elfogadását.

Mondja ki a szakszövetség, hogy:

1. A hadsergő-ellátás reformja érdekében a közös hadügyi miniszter kezdeményezésével örömmel üdvözöl s a gazdalközönség részéről felkarolndónak tartja.

2. A földmivélségi miniszter úján felkéri a közös hadügyi minisztert, hogy hatalmazná fel a budapesti 4. hadtestnek es. í kir. hadbiztoságot, hogy a hadsergelethez reformja érdekében a folyó évben megindított tárgyalások fonaldt újból s mielőbb felvegye, nehogy í kellő idő bñjün — a kezdeményezés sikere kockáztatssék.

3. Amennyiben a közös hadügyi miniszter a tárgyalások felvitelére hajlandó volna, í budapesti 4. hadtest es. í kir. hadbiztosága az Országos Központi Hitelszervezetek, a Magyar Mezőgazdák Szövetkeze, a "Hunga", a Magyar Gazdaszövetség, Pozsonyi és Aradi Mezőgazdák és Árd-megyei Gazdasági-Egyesület, a Délvidéki Földmivélsők Gazdasági Egyesülete, a Pozsony, Pest- és Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegyei Gazd. Egyesületek bevonásával egy értekezlet tartassék, mely híratva volna megállapítani azon módozatokat, a melyek mellett a gazdák közvetlenül vehetnének részt a hadsergő ellátásában.

4. Az értekezleten való képviselődésre s földmivélségi és honvédelmi miniszterek í felkérőddők volnának.

Gróf Dessewly Aurél: Anek Kiegészítéssel, mint előadó felhozott, bejelentik, hogy értesülese van arról, miszerint a Pestmegyei gazdasági egyesület révén a budapesti katonai rakárta az idén kiszádkák részére 600 mmásza tennym szállításott be, tehát a kezdeményezés é téren már megörtört. Szóló igen fontosnak tartja Gróf Dessewly Aurél beszédét. Beszédje egy értekezlet már, melyet előadó kontempál, hol a hadügyi miniszterium és az összes miniszteriumok képviselői a gazdasági egyesületek és az osztrák kisebb gazdaszövetkezetekkel együttesen tanácskoznak azon módok felett, mikép lehetne ezen, a Bajor- és Németországban több év óta életben levő rendszerzt hasonlóképpen életbehozni. Szóló tehát elfogadja előadó határozati javaslatát s miután előadó í szüly fektet arra, hogy a többi hadtestek í részly vegyenek, javasolja szóló, hogy a többi hadtestparancsnokságok területén működő gazdasági egyesületek í meghívassanak az értekezletre.

Percec Ferenc örömmel üdvözli a javaslatot és elfogadja a Dessewly Aurél által ajánlott kiegészítéssel. A magba részről stílárís módosítást ajánl a harmadik pontban s közboszim kéri a pont végére, hogy a gazdák közvetlenül, „illetéloy szövetkezeket újóm” vehessenek részt a hadsergő szükségleteinek szállításban. A szállításban a nagybirtokosok, hol majd minden megrövidésben vannak úgy nek, hogy a tőle messzelegrő elemelési rakárta szállíthatja el gabonáját, sok akadálytal megküzdési s inkább lemond a szállításról minthogy veszteségnek tegye ki magát. Fel-szólóddő fontosnak találma, hogy az értekezlet előtt tájékozódás szerezzen az egyesület a hadsergő szükségleteinek mennyiségére nézve. Szóval meg akarj különböztetni í szükségletet, amely az elemelési rakárta nagyobb mennyiségben szállítandó és azt a szükségletet, amely subarendálás útján azt a hadsergőhez. A szállítás utóbbi módja nehezbe, körülményesebb, de leginkább megfelel annak, hogy az í kiszádká által látassék a hadsergő ellátásában. A katonai rakárta megjelölés, a nagybirtokosok láták el. Különböz ezen mozgalmától nagy eredményt nem vár addig, míg a katonai elemelési rakárta számna nem szaporították, melyek ez idő szerint nagyon csekély számban és egymástól nagy távolságra vannak az országban. Utal Németországra, hol majd minden megrövidésben vannak úgy nevezett katonai depot-ok. Ajánlja, hogy az egybehivandó értekezlet foglalkozzék azaz í, hogy az átvételi helyek szaporíttassanak az országban. Szervezendőknek tartja mielőbb a vidéki szövetkezeti rakárta és magákrat, Németországban í ezek, másrészt pedig a szarvati depotok könnyít meg azt, hogy a kiszádkák nagy mértékben vehetnek részt a katonai szállításokban.

Forster Géza meg egy ponttal kívánja kibővíteni a határozati javaslatot. Tudomása van ugyanis arról, hogy több vidéki gazdasági egyesület nagyobb szállítmányokat eszközöl a hadsergő ellátására. Ég ezért kívánatos volna a gazdasági egyesületekkel egyetemes tárgyalás, melyek a hadsergő részére közvetlen szállították, hogy e szállításról az adatokat hozzák tudomásra az egyesületnek. A subarendálás kérdését nem úgy véli megoldandónak, hogy több katonai rakárta állíttassék fel, hanem úgy, ahol subarendálás van, ott a gazdasági egyesületek alkalmi szövetkezeket létrejűtjen működőnek közre.

Györffy Gyula: az Erdélyi gazdasági együletet í meghívni kéri az egybehivandó értekezletre. Azon nézetének ad kifejezést, hogy a hadsergő ellátását országosan s gazdáknek kell juttatni és országosan szervezni kell. De az alkalmi szövetkezek létesítődési nem sokat vár, hanem ezekkel meg kell tartani a csatlódo elvét, azon okból, mert a kiszádkák ne-

höz lesz rábírní arra, hogy addig várjon árúval, míg a hadsergő átvétsi és képtelenség felőleléteni az, hogy a kiszádká egy nagy tömegű árúval csak í igérettel várják. A hadsergő és más egyéb nehézségektől szamlonk, akkor önként felmerül a kérdés, hogy nem-e volna helyes és sok más egyéb fontos kérdés megoldása: szemponjtából az úgynevezett közrakárta intézményét létesíteni szövetkezeti úton és pedig a hadtestparancsnokság székhelyén, amely általánosságban ígételtől kizárta. A közrakárta intézményébe bevenné a kiszádkák s ezek részére helyi rakártaikat állítana fel a vidéken, melyek alimintálta a helyi subarendatort intézményét. Ezt ajánlja figyelembe a szakszövetségnek, vegye fontolóra ez eszmét s keresse a megvalósítási módját és ío javaslatokkal álljon a hadügyi miniszter elé, melyeket se a kereskedelmi szakszövök, sem senki más vissza ne vethessen.

Löhner Andor: kértésesnek tartja az előtő szó áll ís említtet intézmény létesítést, mert erre pénz nincs. Szóló országos nagy közrakárta szervezet létesítést tartja szükségesnek.

Rubinek Gyula előadó: rövid viszonzással úton kijelenti, hogy Gróf Dessewly Aurél, Percec Ferenc és Forster Géza által javasolt módosításokhoz hozzájárul.

Percec Ferenc felszólása után **Zselénki Róbert** gróf a szakszövetség élöké kimondja a szakszövetség határozatának, hogy az előadó által előterjesztett javaslatot a gróf Dessewly Aurél, Forster Géza és Percec Ferenc által javasolt módosításokkal elfogadjatik.

Somogyvármegyei Gazdasági Egyesület átirata az új német vámtarifái egyében.

Rubinek Gyula előadó: kéri a szakszövétlyt, hogy a Somogyvármegyei Gazdasági Egyesület igen érdekesnek tartja a vámtarifák újvígt eszterjedelmének felvitatassék.

Zsrd László felolvassa a *Kütelekben* annak idejében közölt átiratot.

Rubinek Gyula előadó kijelenti, hogy a Somogyvármegyei Gazd. Egyesületi memorandumát magévét tevé a Pest-Torda-Aranyos és Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület, az osztrák Centraliste szimán átvít egyesületünkhöz, hogy ugyanazon állfoglalással tegye magévát az egyesület, melyet elfoglat.

A német vámtarifatervezet megjelenése meglehetősen forradalmat idézett elő a kövölmenyben Európasszra és a magyar gazdalközönség azon véleményében volt es van ma nagy része, hogy a szövetségi nagyrúdlás május 6-iki állfoglalása némi módosításra szorul abból fölöltag, hogy a német kormány a közzétett vámtarifái-tervezetben határozottan vámvédelmi írányt foglalt el. A szövetségi nagyrúdlás elé került vámpolitikai munkálkodásban részt vettek teljes tudatával azok a magyar állam- és országunk más vámtarifáit nem foghat kidolgozni, mint amínélvő előállott. Sísmerve Németország gazdalközönségének hangulatát, hatalmas szervezete és politikai súlyát, ott nem ís fog más írtára keresztülmenni, mint a minót a kormány tényleg bejártesszél, sőt, mint a mostani tárgyalások folyamán kiderült, a német gazdalközönségét még ismét megfoghat.

A német vámtarifái rák nézve két szempontból bír fontosságú, az egyik az, hogy mennyiben fogja érinteni a mi forgalmunkat s a másik az, hogy a mennyiben érinti, mily ellenőrződésekre van szükség a Monarchiának, illetve Magyarországnak. A szakszövetségnek a vámtarifák állfoglalásában és a több állfoglalásban szakszövetség az egyesület tevék közöttben; mindazáltal vannak bizonyos szem-

pontra, amelyek bizonyos intézkedések és állásfoglalás szükségességét maguk után vonják. Szólv nem kíván a német vámátvitel-tervezet részleteire kiterjeszkedni, hogy a vám emelése mily hatással fog lenni kereskedelmi forgalmunkra s csak annyit említt meg, hogy amennyiben csak megközelítőleg is hasonló magasságban fognak alkalmaztatni a német vámtételeket a kereskedelmi szerződések révén, akkor a kereskedelmi forgalom bizonyos előfordása fog beállni, amely annak a kereskedelmi politikának az osztrák körkormányára lesz, hogy amennyiben Németország zárkózott kivitelnek elől, mi is el fogunk zárkózni a keleti államok behozatala előtt. Ez volt az elv a kereskedelmi szerződések megkötésénél is, de nem vitük azokat a szigorúsággal keresszít, amennyivel keresztülvit Németország velünk szemben. Jövőben ez nem fog történni, mert sikerült gazdaságvelemény teremtési Ausztriában is rájöttek ezen hiányokra s követelik, hogy a külügyi kormány a kereskedelmi szerződések megkötésénél többé ne engedjen oly kibúvókat, melyek a vámátvitel vámtételeit egyszerűsen kijátszák.

Felhozza ezután előadó, hogy mely termékekre fognak emelni a német vámátvitel vámtételek névlegesül a keleti államok gabonamennyeként és állatvilágát illetően. A gabonamennyek közül csak az árpa és malata bír fontossgal, mert buza-, rozs- és zabkivitelük jelentetelen, sőt újabb időben az veszély fenyeget, hogy a cseh piacokat nem a német, de az amerikai buza fogja előzölni az ottani őrési forgalom következmények.

A rendelkezésre bocsátott táblázatból kitűnik, hogy az árpa átlagos alkalmatlanság három mrdára emellett fel. Tekintve, hogy Németországnak évenként 10–12 millió q árpabehozatala van, a vámcélsők a forgalmat nem fogja csökkenteni s egyáltalán nem prohibítív vámt, az árpakivitelre befolyást nem fog gyakorolni, mert a németek söröpar a legbesszebb nyersanyagát veszik el, ha a természet megdrágítja s viszont az osztrák-magyar sörpar versenyyegyesé fokozódik. — E tekintetben tehát aggodalom nincs okunk, a malata vámjára néve azonban másképp áll a helyzet; Németország ugyanis a felgyártmányokra prohibítív vámoikat vet ki, hogy felgyártmányokra fejlődésnek s ennek a politikának a kifizetése, hogy a malata vámját 625 márkára emelék fel. Ez azt fogja eredményezni, hogy malata kivitelünk csökkenni fog s gyárunk kenyelencnek lesznek termeléstől redukálni, illetve a német helyett más kiviteli piacokat keresni. Minthogy pedig a malata vámmelése a mezőgazdánkra csak másodrangú fontosságu, mert kevés gazda ad el malatát, az árpa árára nem fog összkötelőleg hatni.

Másképp áll a helyzet az állatvilági tekintetben, mert forgalmunk legnagyobb része állatokra és állati termékekre kivitelre esik. Ha a német vámtételeket áttekintjük, konstatahatjuk, hogy ezek kirázzák a lehetőséget annak, hogy a jövőben oly mérőve vegyünk nézet Németország forgalmát, mint a mivel résztvevők eddig. Különböző az ókor-és sertes-kivétel az, amelyek elvámolása bennünk legnyugatibban érint. S erről le kell mondunk, ha az elvámolás e mérve fenmarad. Fontos beviteli cikilünk a tojás, amelynek vámta 6 márkára van felemelve a réggli két márká helyett, ez a vámt inkább pénzügyi vámt s az ezen értékes árut nem befolyásolhatja.

Legnyugatibban érinti mezőgazdaságunkat a vaj vámta, mely mellett nem volna képesek vajkivitelünket fenntartani s az veszedelem is fenyeget, hogy a vajárak Németországba való emelkedése előszíti a művaj fogyasztását s félt, hogy a tejszóvezetkek alakítása révén megindult üdvs mozgalmunk bizonyos hátramaradást fog szenvedni a vajkivitelünk nem bírjuk aként fejleszteni, amint ez kívánatos volna.

A friss és feldolgozott hús elvámolása azt fogja eredményezni, hogy nagy kivitelre ezentul sem számíthatunk.

A fávitellet említt még meg s erre néve hoz fel javaslatot.

Ha tehát Németország egész forgalmát tekintjük, hogy miként alakult a szerződéses vámpolitikai ideje alatt, azt fogjuk találni, hogy amint Németország felé irányuló kivitelünk 1891. Évet megelőzőleg nagyobb volt, mint a minő Németországnak felénk irányuló kivitele, s amíg mi kivitelünk csökkent bizonyos mértékig a szerződéses vámpolitikai hatása alatt, fokozottabb mértékű csökkenést Németországnak felénk irányuló kivitele. S ha a mi kivitelünk csökkenését kutajuk, ugy a sertesváms adja meg a magyarázatot.

Említtet tett már arról, hogy bennünk Németország felé az a hihetetlen veszedelem fenyeget, hogy Németország velünk szemben buzaexportáló állam lesz. Ez annak a magyarázata, hogy a németek az őrési engedély régi rendszerét eltörölték s az újabb rendszer szerint minden a hajónak kiszállított gabona után az exportort a vámmal egyenértékű vámbárátzat kap, melyet a gabonabehozatalnál vámti értékre felhasználhat. Á mi vámnak azonban 0/50 arány koronával ki-rebb, mint a német s így minden ml. buza kivitelünk 80 fillér nyeresége van az exportörnek.

Ez a 30 krajczáros vámkülönbözet okozza az amerikai buznák a cseh piacokra való özőnlését s ez a 30 krajczáros különbözet, ami a nemzetközi forgalomban őrési nyereség, épen elég arra, hogy a magyar mezőgazdaságnak erős versenyt okozzon. Fokát még akkor is, ha a buza kivitelünkben a fogjuk elkövetni azt a végzetes hibát, mint a muliban, hogy buzavámnunk alacsonyabb legyen, mint a németek, még akkor is Németországnak ezen őrési engedélyes intézkedése szükségessé teszi, hogy vele szemben magasabb buzavámnal alkalmazzunk; mert a vámbárca-rendszer mellett a szállítási költség s tengerről a bűdésig azonban nem marad, vagy legrosszabb esetben a kevert buza helyett tisztát szállít majd a vámbárátzt megvásárolt malom.

Előadó rámutat még azon szükséges intézkedésekre, melyek a keleti államokkal szemben teendők. E tekintetben sínes újabb állásfoglalás szükség, mert az 1901. május 6-ki nagygyűlés kifejezésre juttatta a gazdaságosság azon követelését, hogy Kelet felé teljesen elzárkózunk az állatbehozatal előtt s ha ez keresztülvitetik, akkor a Monarchiában az állatvilági szükségé bizonyos mértékben meg fog szűnni s ami állatfelvétel megmarad, azt magasabb vámt mellett is el fogja tudni a Monarchia helyezni. Végül rámutat előadó arra, hogy mi indította Németországot ly erős védekezésbe, tért az az érvelés, hogy foként ellenünk irányuló a mozgalom Németország részéről, mert ha Németország kereskedelmét tekintjük, azt látjuk, hogy nem mi vagyunk gabonamennyeként a fő beviteli állam, hanem az Egyesült-Államok és Oroszország, tehát a német új vámátvitel éle ezen államok ellen irányul. Németország felől az erős védelemmel tartott azon rendszert, hogy az Egyesült-Államok versenyevel szemben elegendő legyen lesz arra, hogy azt a versenyt leküzdhesseik. Szólv kétérdékli a fegyver erősségben, mert egy államnak ly védekezése nem elég egy oly hatalmas tökére ellenfelét szemben, hol az összes töké kevés közben van egyestve s az egyes töké csoportok évekig vesztéségek áznakant ly ártúknak, hogy a versenyző állam versenytét tökékre s végül monopoliuszert uralmat bízdosítsanak a fogyasztási piacon. Itt tehát egyoldalú védekezés nem elegendő, s a szövetség naggyűlés 1900 május 6-ki állásfoglalásában kifejezést adott azon nézetének, s az osztrák gazdaság és iparszerkelet hangsúlyozta, hogy az amerikai verseny visszaszorítás tekintetben az OMGE. nekess a mezőgazdasági, de az ipari ciklikre is követelje a vámmelételt.

Egyesült-Államokkal szemben a különbözeti vámcélszét lépteti életbe. Szólv indokolnak találja, hogy a vámátvitelvártások megindulása figyelmeztessék a kormányt és kéréssek fel, hogy a külügyi bizottság által, időnként újabb tárgyalmat arra néve, vajjon nem-e volna nek az európai államok annak meggyerthető, hogy az Egyesült-Államok versenyevel szemben a különbözeti vámcélszét léptessék életbe.

A Somogyvármegyai Gazdasági Egyesület átirata elintézésnek az alábbi határozati javaslatot terjeszt a saksományt elé, kerve annak elfogadását.

Mondja ki a közgazdasági szakosztály,

hogy:

1. Tekintettel Németországgal fennálló élénk kereskedelmi forgalmunkra s a tekintettel azon kölc-össégre, mely a Monarchia nyugat felé irányuló kivitele s a keleti államok behozatala között fennáll, az új német vámátvitel-tervezet erősen védelmi irányzata arra készlet, hogy:

a) a közös vámátvitel mezőgazdasági maximal vámjai legalább oly magasságban állapítsanak meg, mint amely magasak a német vámtáji vámjai,

b) hogy mindazon gabonamennyek vámjai, melyek Németország felé az őrési engedélyes forgalomban vámvisszaférítésben részesítettek, a német vámátvitel vámjánál legalább egy koronával magasabbak legyenek, hogy így a német gabonabehozatalnak gátát vessünk,

c) hogy a keleti államok állatbehozatala elől teljesen elzárkózunk.

hogy a legelőbb kedvezmény elév kiküszöbölés, a viszonosság alapuló kereskedelmi szerződéseket kössünk meg akkor is, ha az Egyesült-Államok versenyevel szemben közös akció létesítése nem sikerül,

e) ugy nem alapon Németországgal is kereskedelmi szerződés kötendő a vámátvitel-tervezet magas védvámjainak lehető kifizetését, hogy Németország fokozott mezőgazdasági termény-fogyasztásának fedezésénél legalább eddigi szerepüket meg árt hassuk.

2. Felkérendő az öszkormány, hogy az osztrák kormánylyal egyetértőleg vessen fel a tengerentúli behozatal különbözeti elvámolásának eszméjét az összes európai államok kormánylyainak.

3. Az I. pont határozatait a kereskedelmi és földmívelésügyi miniszterekhez keltesse felterjesztendő.

Lóherer Andor szerint előadó helyesen utalt arra, hogy az Egyesült-Államokkal szemben kell a versenyt fölvenni az európai államokkal, — azonban tisztába kell jönnük azzal, hogy az amerikai verseny visszaszorítás tekintetben Németországra nem számíthatunk, mert ez a hatalmas Egyesült-Államokkal szövetkezés szemben áll az európai államokkal. Szólv egyike azoknak, akik régtől fogva a közép-európai vámnúó szükségességet hangoztatják, — e tekintetben sajnos, a kormányt nem tettek semmit. Hangsúlyozza azt, amit az O. M. G. a vámjáru bizottságában is fölvetett, hogy az OMGE. nekess a mezőgazdasági, de az ipari ciklikre is követelje a vámmelételt.

A határozati javaslat b) pontját kibővíteti kéri azzal, hogy „német gabonabehozatal” kitétel helyett német és amerikai gabonabehozatal” vessék fel, — míg a d) pont viszonosság alapú” kitétel helyébe helyesbítené ki „szigorú viszonosság” „formájú” kifejezést.

Szerván János elfogadja a határozati javaslatot, de megjegyzéseket fiz előadó indokolásához, melylyel sok tekintetben nem ért egyet. Szerinte az OMGE. feladata csak a német általános vámátvitelre foglalkozni, s tárgyalási anyagát nem képezheti, hogy jövőben miként alakul mezőgazdaságunk helyzete, sőt nem tartozik a versenyző államok ellenében a kérdésnek tárgyalását oly tervezettel, mint előadó tette.

Foglalkozva vámtételekkel, melyeket az egyesület fölállított, azok között több — szerint — túllió a czélon és egynesen gazdasági érdeket szór, így pl. a borju váma magus és ez tisztán állatnyeresztésnek rovására megy. Kéri, hogy előadó érveléssel, melyekkel javaslatát megcolta, ne hozsánnak rá szavazásra.

Dr. Csillag Gyula, szintén azt tartja, hogy a kérdés jelenlegi állásban minden kimentekéni ma kibocsátják, nagy óvatosságot igényel; szólo azonban azt látja, hogy a szakosztály előtt fekvő javaslathoz ez az óvatosság szem előtt van tartva.

Felhívja a szakosztály figyelmét arra, hogy bár a német vámtarifája a német agráriusok gyűzelmét jelenti, az agráriusok azonban nem győztek le a többi osztályokat, hanem meggyőztek ez cért beszed a diadaluk, hogy sikerült nekik a többi osztályokat az ellenkező álláspontnak meggyerni. Nekünk is igyekeznünk kell meggyőzni a közvéleményt és ezen álláspontunkat a meggyőződés érveivel érvényesíteni szerezni s azt hisz szólo, hogy lehetséges nálunk is e tekintetben közvéleményt teremteni. Igyekezzel kell meggyőzni a közvéleményt arról, hogy amit itt az agrárók érdeke gyánant tünik csak fel, a nem pusztán az agrárók, hanem az egész nemzet összes osztályainak érdeke.

A szónegyen fekvő határozati javaslat elfogadására mellett azt indítványozza szólo nem határozott indítvány alakjában, hanem a szakosztályhoz intézett körlevelében, hogy ezen vámtarifával mellett pórtörlesztés indítással, előadások tartassanak, azokra az iparosok és kereskedők is meghívassanak, hogy meggyőzősének arról, hogy mindaz, amint a földirtók osztály követel és javasol, nemcsak ennek az osztálynak, hanem az egésznek az érdeke.

Győrffy Gyula, szintén előadó álláspontján. Hánk nézve a német vámtarifája köznyós, mert Németországban óriási segedsapatnak vannak azokban, akik nem agráriusok s azok meg fogják ott vinni a harcot a német vámtarifával szemben, mert nekik érdekében áll, hogy bevételük ne suttajss magas vámtételekkel, melyek helyegyzást drágítják meg. Nincs kifogásom szem előtt, hogy a szakosztály a javaslatot elfogadja, de figyelembe ajánlja azt, amit Dr. Csillag említett, hogy kérje fel az OMGE. a kormányt, miszerint a kiegyezési tárgyalásoknál hasson oda, hogy a kiegyezési tárgyalásoknál a magyar érdekek érvényesüljenek s ennek elősegítése végett tenetsen az OMGE ezen megtekintéssel érköles testület egy oly közvéleményt, melynek számára meggyerhetők a nem agráriusok is.

Lederer Arthur: csak egy tárgyban tér el előadóiól és a német vámtarifára azon része, amely az állati és állati termények kivitele ellen irányul. Ez egész más beszámítási alá eskik, mint a gabona, mert itt csak a mi exportum van fenntartva és nem áll, az hogy ezt a német beföld fogja a vámot fizetni, mert a vámmelésével a fogyasztás visszafelődik és a bevétel lehetetlen lesz. Ugyanez áll a kelet felé való elzárkózásra és a vajra nézve is. Szólo azt hiszi, hogy az a helyes álláspont, hogy amennyiben Németország állati és állati termények kivitele ellen irányul, hogy amennyiben Németország az állati termények elleni komoly akadályokat gördít, a mi alatt szólo nemcsak a vámmelés, hanem az állategészségügyi szekturákra is érti, inkább menjünk bele a vámháborúba.

Felkéri Elek az komoly meggyőződésének azt kifejezésé, hogy a német vámtarifája komoly jelet a magyar mezőgazdaságra. Az egyesületnek kötelessége egész súlyt lathatvni az iránt, hogy a kormány minden lehető kikölessen, hogy e tekintetben némi kedvezéseket kieszközöljön. A prohibítív vámmokkal szemben nekünk is vámvédelmet kell keresnünk, de ez más kérdés. Itt ma a német vámtételekről van szó s mi sajnos keveset tehe-

tünk, hanem a kormánytól kell odahatni súlyunk egész érveivel, hogy lehetőleg vigye keresztül a vámtételek mérséklését. Hlábá mondja Dr. Csillag Gyula, hogy a német agráriusok meggyőztek a közvéleményt, ideiglenesen ottan a junker wirtschafat győzött, mert hisz csak 30%-a a népességnek gazda s 70%-a Németországnak érezni fogja a tiltó váma súlyát s oly társadalmi mozgalom fog megindulni Németországban rövid idő alatt, amely ezen közvéleményt lényegesen módosítani fogja. Szólo ebben lel vizsgálatot, hogy ez a közvélemény Németországban nem sokáig fogja megállni helyét, de nekünk kötelességünk mindent elkölni, hogy kormányunk érdekeit megvédje.

Haydn Károly: szintén azon nézeteknek azt kifejezésé, hogy a most lefolyt tanácskozás ne hozassék nyilvánosságra, nehogy eleneiseink részéről fegyvertel használtsák fel. Ezzel a módosítással elfogadja előadó javaslatát.

Rubinek Gyula előadó: Lederer Arthur nagy szolgálatot tett szónak, mikor a vámháború kirobbant megpendítette. A megpendítő volt a közvélemény egy igen lényeges fordulat áll, mert a míg a multban a kereskedelmi forgalom növelésére helyeztek súlyt, hogy minél több ár, minő távoliságra szállítsassák, ma az Egyesült-Államok és Franciaország vámpolitikája nyomán az összes államok vámpolitikájában elenekeztet iránnyt jut uralkodni, amely a nemzeti munka és termelés védelmét helyezi előtérbe s az elv, hogy nekik ezen a földön, ha nemzeti állam akarunk maradni meg kell élni, már pedig megélni csak akkor tudunk, hogy ha termelésünket megvédjük. Nem osztja tehát Perlyak azon érvét, hogy Németországban szocialis mozgalom fog kitünni az egész állam iránt, mert ha ez megtréznül, akkor a német állam egysége, nemzeti jellege is megszűnik. Ha nemzeti állam akarunk maradni, akkor nekünk ugyan azt a vámpolitikát kell követni, melyet Németország követ. Igaz, hogy ez nem tesszik azoknak, kik a vámháború hangszükszók és ferde közvéleményt akarunk elenekeztetni, de mi nek Németországhoz kívánjuk vámvédelmet, akkor a legnyilvánosabb közvéleményezés estünk, ha vele szemben pedig a vámháborút kívánjuk. Nem osztjuk azon nézetében, kik azt tartják, hogy nem tárgyalhatja az egyesület a bekövetkező eshetősegeket, s nekül a teendő intézkedések hatása szem mérlegelhető helyesen s ha valódi állapotunk, nem kell felni igazunk hangzatosodást, mert itt le ideje, azon vámpolitikai érvényesítésének, amely a nemzeti munka és termelés védelmét helyezi előtérbe. Helyesli Csillag által felvetett eszmét, hogy az egész közvélemény meggyeressék, az agráriusok nézetének azonban nálunk e tekintetben nehéz a helyzet, mert az ipari körök mereven foglalkoznak az önálló vámtaritel kérdésében álláspontunk az azonkivül nem is akarnak tárgyalni. Bismony közvéleményről egyébként máris adhatunk számot, mert szétágazott e kérdésben a gazdaságközvélemény, hogy soha egyöntelt megállapodásra jutni nem lehetett. Szerbán meggyőződés a borjuvámmokra vonatkozólag helyesnek tartja. Végül kijelentjük, hogy Löherer Andor módosításához hozzájárul.

Perlyak Elek, Lederer Arthur, Löherer Andor és elnök hozzászóllása után a szakosztály az előadó által előterjesztett határozati javaslatot Löherer Andor módosításával elfogadja.

Végül a szakosztály Rubinek Gyula előadójától az agráriusok gazdasági egyesületének a Budapestben rakítottörzöt gabona és liszt évenkénti letöltözása ügyében intézett felterjesztése pártolását határozza el a földművelésügyi miniszterrel. Ugyiszintén az Erdélyi gazdasági egyesületnek felterjesztéséhez, mely a kisebb árú gyorsarcsomag szállítási módosztatának egyszerűsítését veszi célul, a szakosztály hozzájárul s ez irányban is a felterjesztés intézését elhatározza.

A dohányföld trágyázásáról.

Még mindig a függő kérdések közé tartozik az, hogy a dohánytermesztésre alkalmas talajunkat miként kell javítani, kellé termőképességet megemlíteni s miképpen a dohánytermesztést védelegrölkéba helyesíteni.

A Szabolcs vármegyeiben legalakmasabban látszó s általánosan gyakorolt rendszer szerint — elektivén a szóróvályónál előforduló eltérésektől — Összel megtrágyázás és nyelen leszántott tartóba jött a dohány s rendszer mutatóközött legelőszérűbenk, mivel a tartót egész nyáron áll legelőtlen lehetett, a dohányt mind kapásnyáron megmészelt a maga gyömtrő és tisztító kötelességek s különösen bevált mint kiváló előveteménye a búzának. A tengerpartól, különösen nagyobb dohánytermesztésnél nem váll be alkalmas dohánytalajnak, mert, elektivén attól, hogy egy ugyanazon talajnak kétszer egymásután kapásba rendszerint felesleges dölg, a tengerföld a gazdának el kell látni, hogy a földet s a leg nélkülözhető gulyalegelőt nyujti s ennek a tengertróvtektől való kitisztítása Összel alig eszközölhető, tavasszal pedig nagy munkába és sok időbe kerül, úgy hogy a dohányföldnek hátrahörő szántása ilyenformán lehetetlenül válik, azon esetben pedig, hogyha a tengerföldet a tengertróvtektől és tőlen áll kitűnti, a dohánytalajnak kiütlestét különösen első kapásba ütököz néhez szerke.

Ha ez ezeket az elsőbbségeit a tartóföldbe való ütlestének kell megadnunk, még pedig nem csak gazdaságunk berendezése, de a dohány termelőházonak és minőségének biztosítása szempontjából is, még sem zárkóhatom el annak kijelentésétől, hogy a dohánytermesztésre alkalmasabb vártörökön ideális talaj a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feketegyér lenne. Csakbogy az ugyardeszer anyira kiemelt a divából, a jobb minőségű talajokban oly esékelyt felfogatakat van a szorítva, annyira hozzá van a gazdaközösség ahoz szoktatva, hogy az új buza, rozs, repce, vagy özi árpának, szóval iszt termények, használja fel a hasznosított talajon, vártörökön ideális talajra a föld, de még inkább a feket

tölem azon feltevé, hogy mindez a termeszték elvártasítása céljából történt volna, mert hiszen a *talitermesztés* elmélete is — mint tudjuk régen a valótlanságot lemondta kerüld, de az mindenesetre való és tény, hogy mindezen utirások, valamint a szóbanlevő rendelet is mélyen belyunyunk a dolgok megszokott rendjébe.

És ép ezért mindenkéül kívánatos lett volna, hogy ez utóbbi rendelet, illetőleg azon céllal, hogy ily rendelet már a folyamatban levő hároméves cikluson belül elvethet fog lépténi, előzetesen illetékes szaktanácsosoktól tárgyról képezte, vagy legalább az újabb árszabás megállapításánál figyelembe vétetett volna, mert higgye el azt nekem az igen tisztelt Központi Igazgatóság, hogy azon körülmény, hogy a f. évől fogva a beváltás nem deczemberben, hanem januárban kezdődik is az, hogy ezentúl a megszokott trágyázási rendszerrel el kell térnünk pénzben kifejezve a gazdának aránytalanul nagyobb áldozatot a vesztéséget jelent, mint amily jövedelmötöbbséget ama bizonyos a) és b) osztályt nyújthat.

Mert most már méltán főhét a gazdaságosság feje, hogy különösen a jömnőségű talajokon — mi alá trágyázáson hát? A buza frissen trágyázott földben szeret üszkösüdni és megdől; a feles vagy harmados tengerföld trágyázása drága fenyeztés lenne, de ennek trágyázásáért a részes munkás nem is nyújt semmi ellenértéket; a burgonya és repaföldöknek vetés előtti trágyázása pedig határozatosan káros?)

Ugyeszerűnek és szükségesnek mutatkozik tehát, hogy a dohánnyal trágyázásánál a vonatkozó fenntezett rendelet végrehajtása felől emlékjünkön s ezirányban cselezküennek mutakozó javaslatainkat megtegyük.

Mindenek előtt ki kell jelenenem s biztos vagyok, hogy ebben gazdatisárm és közöttém nézeteltérés nincs, miszerint a rendelet kijárásszáról nem lehet szó; nem lehet szó tehát arról, hogy dohánnyak szánt földjeinket nem öszszel ugyan vagy tavasszal, az a rendelet tilt, hanem nyáron átl, július, augusztus és szeptemberben trágyázzuk be, amit a rendelet nem tilt. Erről szó sem lehet, hacsak a pénzügyigazgatóság erre kifejezetten engedélyt nem ad.

De mutakozik annak egy más és szerintem már megengedhető módja, hogy egy a rendelet, valamint eddigi szokások veförögönk is betartható legyen Ha ugyanis oda megérünk, hogy dohánnyal trágyázású szánt talajunkról a búzá július hó 20-ig betakarjunk s azt július hó végéig megtrágyázzuk, lehetővé válik annak augusztus hó első hetében köles, vagy tarlórépával való bevetése s így a friss trágyázás után egy aratásnak a levelele s ily eljárás mellett ugyanazon talajba, amely természetesen még kétszer lenne felszántandó a dohánnyal egész nyárgodt elkismerendit el lehet ültetni.

Egyébtként nem hiszem, hogy a szóbanforgó rendelet az esztendőig a műtrágyákkal egy sorba helyezni s így közvetlenül az ültetés előtt ezek használatát is tiltandó; s ha nem, úgy a jövő évben már többféle műtrágyával kísérletet fogunk tenni azon irányban, hogy valjón nem lenne-e cseleszerű az ültetést tiszta víz helyett ásványtrágyaneműekkel telített vízzel eszközölni.

Kérjük a dohánnyvédéki Központi Igazgatóságunk ezirányú felvilágosításait, de egyben azt is, hogy a műtrágyákat, amelyek használatát a dohánnyal trágyázású talajon eltiltenek mutakozók, a gazdaságosságunk valamely utomódon hozzáférhetőbbé tegye.

Kállay András.

GAZDASÁGI IPAR.

Rovatavastól: Zalka Zsigmond.

Pálinkafőzés és borkörkésztés borseprűből.

A borból kiváló seprű, amely a szóltó kisajtolása alkalmával a mustba került szilárd részekből, mint mag, héj, továbbá a szőlőn volt földes anyagok, leülepedett élesztő és kiváltott feloldéshatása alkalmával, a szőlőszarokban vagy a borból áll, még teljesebben mennyiségű borból is tartalmaz, amelyet szűrés vagy sajtolás segítségével a szilárd részeket el lehet választani. Ezen borseprű felhasználható ezenkívül seprűpálinka kifőzésére, valamint borkő és borkörkőzés méssz előállítására is. De ugyancsak ezen anyagok készítésére felhasználható az a szilárd maradék is, amely a seprű lecsűrőse vagy kisajtolása alkalmával a szőlőszarokban vagy a sajtolban visszamarad. Természetesen azonban az, hogy ezen szilárd maradék a lepirálás előtt vízzel elkeverendő.

Ugy a folyékony, valamint a szilárd seprűből előállított pálinka is jóval kellemesebb ízű, zamatosabb íttal, mint a törkölyből kifőzött pálinka, minthogy ez tartalmazni fog mindama zamatos anyagokat, amelyek a borból voltak.

A seprűből kifőzhető pálinka mennyisége mindig attól függ, hogy mennyi abban a bor és mekkora annak szeszartalma. Ha p. o. egy hektoliter seprűben van 50 liter bor s ennek szeszartalma 10%, úgy az öszses szeszartalom 5 liter abszolút szesz. Ha az előállított pálinka 50% szeszű, úgy egy liter seprűből kifőzhető 10 liter pálinka, amelynek minősége mindig azon bor minőségétől függ, amelyből a seprű nyeretett. Minél zamatosabb volt a bor, amelyből a seprű kiváltott, annál jobb lesz az abból készült pálinka. A szűrés, vagy kisajtolás után visszamaradó seprű 100 kg.-jából 1—4 liter pálinka főzhető ki.

Ugyazt kell azonban arra, hogy pálinkafőzésre mindig csak friss, még nem romlott seprű használtsassék fel, minthogy a felbomlásban lévő seprűből kifőzött pálinka kellemetlen ízű és szaga lesz. Ugyaztínt csakis még nem romlott seprű használható fel borkő és borsavassé készítésére is, minthogy a seprű felhámításá előidézé apró szervezetek megármadnak a borsavassóttat és ez ezeknek mennyisége a felhámás előrehaladásával teljesebben megfogy.

A seprű kifőzésére a legkülönbözték lepiráló készülékek használhatók fel. Így mindazon készülékek, amelyek törkölypálinka, szilviorium és gyümölcszesszek előállítására alkalmasak, felhasználhatók a seprű kifőzésére is. Ha azonban a lepiráló készülék közvetlen tűzre való berendezése, vagy a főzőkazánakkal műszerezettél kell elváltá lennie, mert különben a seprű a kazán falához odág, s a pálinka kellemetlen kozmás ízt és szagot kap.

A felőltözött seprűpálinkát fahordókban kell eltartani, hogy a levegővel érintkezve élelősebbé váljon és elöregedése eljárással kezelhető pálinkát néhányóra állfett. Az érés alatt a pálinka nyers ízét elvesztvi, zamattja, és fejlettebb lesz. Az érlelés 2—3 év alatt be van fejezte.

A szeszeltetettől, továbbá a szűrés, kisajtolással visszamaradó borseprű meg meglehetősen mennyiségű borkövet tartalmaz, amiért is ennek előállításá a seprűt előbb kihasználni szerű a pálinkát néhányóra állfett. Az érés alatt a pálinka nyers ízét elvesztvi, zamattja, és fejlettebb lesz. Az érlelés 2—3 év alatt be van fejezte.

A seprűpálinka lepirálása után visszamaradó mosók elő forró, amint a lepiráló üstből

kijön, szűrőzacskókba eresztőtük s ezekben visszamaradó szilárd anyag, addig még meleg, kiszajtolják. A lecsűr és kiszajloti folyadék nagyból fakadnak lesz a borseprű, amelyekben a kiültés után a borkő kemény kristályok alakjában a falakra lerakódik. A borkő kiválasztása után a folyadék leeresztetik. Ezen folyadékban azonban még meglehetősen mennyiségű borkő van feloldva, amiért is ezt ott, ahol lecsűr, vagy kiszajloti borseprű lesz a pálinkafőzésre felhasználva, lecsűrősezerűben a szilárd seprűnek feloldása után a szőlőszarokban minden lepirálás befejeztéig ugyanazon kádákba eresztetik be s mindig újabb és újabb kristályok rakodván rá, végül a kádák falain egy vastagabb borkő réteg rakódik le, amelyet aztán a falakról le kell kalapálni s kiszűrva vagy el lehet adni, vagy pedig borkörkőzés előállítására lehet felhasználni.

Ott, ahol a pálinkafőzés kizárólag csak folyékony seprűből történik, a még feloldva lévő borkövet úgy lehet kiválasztani, hogy a kristályosított kádából leeresztett folyadék mindaddig befőtetik, mígsem felszínén apró kis kristályok mutatkoznak, amidőn is az átöntöttik a kristályosított kádákba, ahol a borkő megindul feloldani kezd. 100 kg. folyékony seprűből 5—10 lit, a kiszajloti seprűből 15—25 kg. borkő nyerhető.

A borkörkőzés messz alakjában való leválasztás szintén igen egyszerű s azon alapszik, hogy ezen vegyület vízen oldhatlan.

A folyékony seprű lepirálása alkalmával az abban lévő borkörkristályok feloldódnak. Ugyaztínt és oldatlan alakban a seprű kiszajloti seprűben lévő borkörkristályok is azon vízen, amellyel a szilárd seprű a kifőzés alkalmával elkavartatik. A kifőzött mosótkot, amely a feloldott borkövet tartalmazza, még forróra le kell szűrtük és kiszajloti s az oldathoz addig krétaport adni, mígsem a borkörköt semlegesíve van. Ekkor a savanyú borkörkavas kál átalakul borkörkavas messzék és oldatlan alakban az edény fenekére leülepszik. Emellett keletkezik még közömbös borkörkavas kál, amely meszklorid (klórklórium) oldat hozzáadásával átalakítottá klorvárává és borkörkavas messzé. A klorvári a vízen oldva marad. A leülepedett borkörkavas messz, lecsűrőseztük és kiszajlotatlan, kiszáritatik s ezen alakban eladható. A borkörkavas messz azután egyes nagyobb gyárak dolgozzák fel borkörkőre, vagy ennek sóvá.

Zalka Zsigmond.

LEVÉLSZERKNÉNY.

Kérdés.

636. kérdés. Egy oly kis gazdasági malom szeretnék létesítenni, mely a házi s családok liszt szükségletét fedezné, a malom szerkezete azonban ezer forintnál többre nem kerülne. Egy 10 lóerős benzín-motort használnék fel hájtóerő gyanánt.

Vettem egy úgynevezett "Canadai" gazdasági malmot. Ez csak darab, de nem órá. Így lisztelésre ez sem alkalmas. Budapestben ez ismertéris Muschinek János pégygárus árulja "Univerzal" nevű, állítólag gazdasági örö-malomból. Továbbá Müller Vilmos, Budapest, VI., Elemer-utca 6. árulja "Otynia" nevű ugyan-csak örö-malomból. Kipróbált-e ezeket valaki? I. S.

637. kérdés. 1. A fegyver- és pégygárus-rész-társ. által hirdetétt "Diesel"-féle motor-gépek izembem tartása mennyivel olcsóbb, mint egy hasonló régi motor-gépek? V ane oltan munkabíró, megbízható a Diesel-gép, mint a gépezék? Miután a Diesel-gép stabil, kifizetheti-e magával ezzel villanyt fejleszteni, ezt elvezetni és megfelelő helyen, toszem cséplésre felhasználni? 2. E. Bréd, C. Co. pégygár, Otútiában (Galicia) által hirdetétt "Otynia" és örömalma valóban olyan kitűnő gép, mint hirdetik? Tengerliszt előállítására melyk malomszerkezt legmegfelelőbb? Cs. L. L.

638. kérdés. Sziveskedjen velem tudni, hogy 2 éves gyümölcsös-erdőszakát — alma, körte és szilva — milyen távolságra kell elköltetni és 2—3 évtátra ha bejuttatom, ezt követő évben kivevethem-e a akkor mely távolságra egymástól? *V. M.*

639. kérdés. Kérem velem tudni, miképen kell a Macurát gyümölcsös-védőfal magról vagy csemekét úgy fölvenni, mely földi és távolságot kíván s egyáltalában részletes tudósítása miben áll? A Macura-csemekét az állami faiskolákban minő árban kapható? *M. K.*

640. kérdés. Közégszűnkben a környéken is majdnem állandó csapás a sertesek öblanzos elhullása majd egy évizód óta. Közébel általános nincs. Az úgynevezett hivatalos intézkedések, mint a legelőtlen ellátása is, ugyániszik itt semmiféle praktikus érvökkel nem bírnak, csak a sertesártást új nehézségre szolgálnak az itteni elszegényedett nép anyagi kárára. Kérdem tehát, hogy: 1. A szerűm alkalmazásához okvetlen szükséges-e állatorvos? 2. Nem volna-e lehetséges alapos ismeretek megszerzése után pl. magunknak betanítani egy- két ügyes gazdát az ojtás végzésére s a szerűm felügyeletét annak példái az itteni fogyasztási szövetkezések vagy körben kiszolgáltatói? 3. Nincs-e valamely határosi intézkedés vagy rendelet, mely ezen tervet lehetővé teszi? *Sz. K.*

641. kérdés. Kis gazdaságomban, mely 500 holdon felel, van szőlőtermelés, idén egyszernind tejgazdaságra is átálltam. A tehének száma először megcsökkentem, legfeljebb 25 darab lesz, de e mellett még göbülőtyök, illetőleg hizsokra is számított. A téli időszakon keresztül okvetlen szükségem lesz répa-, zacsakavágó és darálóra. Szeretnék tehát egy motort (acetylen v. benzint), mely az említett gépeket hajtani és emellett még kint a cséplést is vele végzethetném.

Az „Ottnya” daráló mennyiben alkalmazható és célszerű gépezet? *M. G.*

642. kérdés. Járjányra mely gróipog a legjobb, munkaképesség 100 kg. kivántatik óránként s ezen gép hol szerethető be? *B. E.*

643. kérdés. Gépközelő vizsgát óhajtánék tenni, miér is kérdem, hogy hol s mikor lehet vizsgáztani? kell-e tanfolyamot hallgatni, avagy elég 16 éves alapos gépjármű. *P. M.*

644. kérdés. Ipartelepek akarok létesíteni, amelyen a) rönkfa deszkákra és lécekre fűrészeltetnek napi 10—20 köbm. puha- és keményfa fűdőlógással; b) 2 járatu gazdasági malom; c) 40—50 Edison lámpa táplálásra dinamó-gépen villamosíték felteszték és accumulatorok gyártásának s szőlőrium gépezetnek 100 hl-ig. Erre áll rendelkezésre folyóvíz fagymentes időben másodpercenként 2 hl. 250 cm. eséssel. Beszerzetésként pedig 4—6 lőerős petróleummotor. A telep 20 m. szélesség mellett elegendő hosszú. A szélességen változtatni nem lehet, mert 2 patak közt fekszik. Miképen lehet az építést, s a gépek legjobban elhelyeztetni? Milyen fűrészek kellenének. Hol lehetne a gépeket beszerezni? *I. P.*

645. kérdés. Melyek azon szakkönyvek, amelyekből a kisebb, a mezőgazdasági kapcsolatos, különösen homoki erdőterületének okszéri kezelése volna tanulmányozható? *Sz. A.*

646. kérdés. Egy püster ajánlatára 2 akó alambort vettem előleges megköszölés nélkül, de az olyan, mint a tiszta ezüst. Lehetne-e azt valamivel megjavítani s esetleg miből mennyi aranyban teendő bele, vagy lehetne-e kénszénnyel az illető előadót ezen bor vissza-vetelőre? *T. E.*

Felelet.

Bádótetők befestése. (II. felelet az 639. sz. kérdésre.) Bádótetők befestésére jól használható az u. n. Bessemer-festék. Ismeretes az, hogy a vaszámak megprededeznek s ennek következtében a fémfelületek a megprededezt részeken a gyorsan terjedő rozsaképződésnek tanúsítják a közepes, mála befestés anyag hamar elromlik. A Bessemer-festék ennek eljét veszi, mert ruganyosságánál fogva a vasnak hőseg okozta kiterjedését és a hideg okozta összehúzódását követni képes. Ennekfogva a Bessemer-festék elég trósnak mondható, az olajfestékekkel szemben pedig az az előnye is van, hogy alkalmazásánál s az ótomszi-alapozás teljesen megakartatik, minthogy a Bessemer-festék a vassal szorosan együszil s azon erősen tapad. A Bessemer-festékek málázóshoz kérszen szállítják, gyorsabban szárad s már mázolt tárgyakra is alkalmazható, anélkül, hogy szükség lenne a már megvázolt mázat eltávolítani. Az anyagcsúszéget 10 négyzetméterenként 100 gramm, a víz mennyisége körülbelül 1/2 kg. Szállítja a Lutz Ede és Társa pozsonyi fémgyártó cég. (—)

Gazdasági malom. (Felelet a 636. sz. kérdésre.) Az „Ottnya” daráló- és őrlőmalom, egy közöldő külön leírásából kérdéstevő meg tudhatja, minő csőra és hogyan készült. A Huszár János által hirdettet u. n. „Universz” gazdasági őrlőmalom nem egyéb mint az „Ottnya” őrlőmalom. Legalább Muschinek ár-árlapján teljesen ugyanaz a szerkezet látható, mint az „Ottnya” malomé, csak a munkabírási adatok vannak nagyobb őrségre téve. Ha kérdéstevőnek van 5 lőerős benzinnomotorja vagy a legújabb fűdőlógó motorok bármelyikét, akkor nem lehetetlen, hogy a malom leírásában kiintett munkabírást, eredményét is éri vele.

E malom Magyarországon még nem próbálták ki, legalább eddig sem a magyaróvári, sem a budapesti gazdasági gépkiállítás állomások hivatalos leírásai róla nem adtak még hírt, pedig már nem ártana, ha ezen állomások egyiké figyelmre méltáná a gépet, mert hogy jó gazdasági őrlőmalomra szükség van, azt éppen kérdéstevő sorai is bizonyítják. A mezőgazdasági gépkiállítás állomások pedig nem arra valók, hogy rejtélyes hallgatatlanság tünetséki ki működésüket. *I. S. P.*

Motorok. (Felelet a 637. sz. kérdésre.) A magyar gégyver- és gégyvár r. által hirdettet „Diesel”-féle motorok sokkal kevesebb benzint vagy petróleumot fogyasztanak, mint a többi benzín- és petróleummotorok, de az is tény, hogy a Bánki-féle vízfelcsendesítéses petróleum- vagy benzinnomotorok még a Diesel típusúak jobbak a vízfelcsendesítéses Diesel motoroknál. A gégyvár r. által hirdettet „Egyen” Bánki-féle 30 lőerős motor készül most a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet számára, hol az egész telep villamvilágítását, mintegy 400 lámpát, fog üzemeltetni. Ami a gépnek megbízhatóságát illeti, az csak olyan biztos mint a gépezet. Kezelése egyszerűbb semmi, de azaz megköveteli, hogy tisztán és rendszeresen tartásuk avatlandi legyen a mesterkedjenek rajta. Gyárta Ganz & Tsa gégyvár Budapestben, hol minden közeliabbi adatról részletes felvilágosítás kapható.

Az E. Bredt & Co.-féle „Ottnya” daráló- és őrlőmalom közömbömben számol be a „Közlekek”.

Tenüztizást előállítására minden jó malom-szerkezet megfelel. *I. S. P.*

Gyümölcsfa-nyalok iltetési távolsága. (Felelet a 638. sz. kérdésre.) Az eliszokási szánt és magról készült összes gyümölcsfa-nyalokat, így tehát az alma-, körte- és szilvamagcsemekéket is szokták és ajánlják ugyan iltetni, mégis, saját hosszas tapasztalataink alapján azt ajánljuk, mint legmegelőlebb, hogy a sorokunk 80. a töveknek pedig 40 cm. távolságot kell adni. A jövő tavasszal kiiltendő nyalok a nyúrtalón, vagyis augusztusban alvóra be-

szemendözök; lehetőleg közel a felszínéhez, a nemes szőnet mindenkör az alany északi oldalára helyezendő. Ami nem erős talaj, azok az nyalok 15—20 nap múlva, amidőn a megfogazottakról a kötélek eltávolított, ismételen beszemendők és pedig úgy, hogy a második szem most már az alanynak észak-keleti felére essen. Egy ügyes szemző egy nap alatt 300—400 szemést végezhet, melyből távolságra 2—3 d. m. Ha ismételt ojtások is marandának meg nem fogazott nyalok, azok tavasszal, midőn a megérett szemzések felett 8—10 cm. hosszú biztosító csap meghagyásával, az alanyok visszanyesnek, egész hosszabban meghagyatnak, hogy szembütnetnek és ezek tavasz fűdőlógó szójatnak be, hogy a csemekét egyenesen fejlődjenek az ojtványok szakszerű gondozás mellett 3—5 év alatt a kiültetésre készen vannak, amidőn a gyümölcsösök alakítására felhasználhatók. A távolság állandó helyükön és pedig az almáké és körteke 10—12 méter, a beszercezi úgy használvák, szilvákos készítésű 5—6 méter, a körteke pedig 3—4 méter, a majban nagyobb távolság adandó, mint a kevésbé jóban. Egyéb, nevezetesen ringló szilva-fajták, amelyek terjedelmes koronát alkotnak, 7—10 méternyire iltendők. Egyes iltetés is készíthető, amidőn t. i. az alma- és körtefák közé egy beszercezi szilva helyetetik, amelyek 20—25 év után, amidőn a hosszabb életű alma- és körtefák az egész területet iltetik, fokozókat el lesznek iltetve.

Külömben pedig ezen kérdések nagy részére megtalálja a feleletet a „Közlekek Zsebtérkép”-ben. Az ojtványok neveléséről és egyéb e szakra vagy hasznos dolgokról bő utasítást talál a földm. miniszter által kiadott „Földművelés”-ben. A közlekek korábbi cikkei szintén megszerzheti, mert úgy látom e teret kevés gyakorlatilag bír, már pedig a siker feltétele a szakmerítés.

Maclura élősvöny - készítés. (Felelet a 639. sz. kérdésre.) A maclura auralantiá, vagy özögök narancs- és citromfélék közé tartozó gálgátot ott, hol tapasztalás szerint: nem szokott tölteni át elfalni. Ilyen helyeken ajánljátó, nem nemcsak tiszta fa, hanem a nyestés jól türi, nem hamar kopaszodik fel és tövisével távortolja a hozzá közelítőket. Ezek dacára is — ismétlem — csak ott ajánljátó, hol nem szokott évenként elfalni, mert így, hogy a gyökértől ismét kihaj, de ennek dacára is kellő védelmet nem nyújt. Szaporítása kissé körülményes, mert magrai a legtöbb esetben kifejlődnek ugyan, de nem mindenütt érnek meg annyira, hogy csírázóképesek s volnának. miér is jobb 1—2 éves csemekéket vásárolni és azokat magról a földm. helyükre kitölteni a gyökérrel együtt megpredezni a csemekét nem drágák és elég nagy a kintudt privát uradalmak és kertészek részéről, mint a hirdetések-ből meggyőződhetik. Állami faiskolák nem árusítanak ilyeneket.

Részletes tenyésztési utasítást eme szükre szabott helyen nem adhatunk. Majd erőll alkalmilag külön emlékeztünk meg. *A. D.*

Sertesek védőoltása orbánc ellen. (Felelet a 640. sz. kérdésre.) Az állategészségügyi törvény értelmében serteseket orbánc ellen csak állomány ojtath. Az új rendszert ojtásnál ez az intézkedés államánálköveti, midán az ügy ojtványok a földm. helyükre kitölteni a szőlővel, galgyla, melynek nem egészen megfelelő alkalmazása a betegségét az állatok között elterjesztheti. Egyebekben utalunk a Közlekek é. 67. és 77. számaiban ebben a tárgyban mondatokra. — y. —

Takaránykamra berendezése. (Felelet a 641. sz. kérdésre.) A takaránykamra berendezéséről forduljon kérdéstevő vagy a Magyar Mezőgazdák Szövetkeztéhez (Budapest. V. Alkotmány-utca 31.), vagy pedig Kühne E. gégyvárhoz Moson—Budapest. Mind-

A Pozsonyvármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi november 17-én a Pest-i István-erőfi elnökséle által igazgató-választmányi ülést tartott, melyen tükár az egyesület folyó évi működéséről szóló jelentést terjesztette be. A jelentést, melyet kivonatolva legközelebb közölni fogunk, az igazgató-választmányi egyesületnek az ismertető tudomásul vette. Következett pontja a tárgysorozatra, az egyesületnek a jövő évi pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállítás érdekében rendezendő helyi kiállítás részletes tervének megalkotására, melynek feladatát az egyesület a kiállítást egy körönd alakú pavilonban fogja bemutatni; a bejáratnál a vármegye gazdasági és termelési viszonyait feltüntető kiállítás és statisztikai kiállítás, ezenkívül azonban egy fogyasztási szövetkezet teljesen berendezve, egyik oldalról a gazdasági egyesület irodája berendezve, és a másikon egy berendezett gazdákör lesz bemutatva. A körönd közepén a vármegye gazdasági és halászati viszonyait feltüntető csoport lesz elhelyezve. A választmányt ezen tervet azon igazgatóválasztmány fogadta el, hogy azon esetben, ha tömeges bejelentés folyhat a vadászati kiállításra szánt területre is földön szűkebb területre, az elnökségnek kell és a vadászati és halászati csoport tárgyai azon díszítő czélokra lesznek használva. Tükár előterjesztést tesz Deimont hírvetés azon ügyéhez azon ajánlásokról, hogy a jövő év tojásnyári gazdasági kiállítását közzel kiadományozandó Magyarországon, javasolja a kiállítás igazgatóság-nevében, hogy az egyesület átirátjával kérje fel Deimontot, hogy ezt a tanulmányt a kiállítás elnökségének részére és kiindulási helyül Pozsony városába a választmányi ülés értelmű felhívás intézésével tükár bízva meg. Annak tudomásulvétele után, hogy a földmívelésügyi miniszter a gazdasági és háziorvosi tanácsokra csak a ezer aranykoronát és a választmány utasítja az előadást rendező bizottságokat, hogy a legnagyobb takarékosággal azon legyenek, hogy az összeg az összes kiadásokat fedezze. Ezután tárgyalásra került a vállalkozás és közoktatási miniszter által a földmívelés ismételő-iskolák létesítéséhez közreműködésre nyíva fel az egyesület. Az ismételő-iskola létesítése azonban az illető községekre nézve terhesebb és a gazdasági egyesületi szigorom, hogy így isola létesítését engedélyt Somorja városa hajlandó, ha mellője a földmívelésügyi miniszter minta-paraszadaságot rendezze be. A G. E. O. Sz. nagygazdálkodás kiállítandó megvizsgálata megválasztása után, az ülés véget ért.

A Liptóvármegyei Gazdasági Egyesület mult hó 19-én Andahúz Géza alelnök elnökséle által tartotta rendezés házi igazgató-választmányi ülését. Tükár első sorban jelentést tesz arról, hogy a "Liptó" hónap utolsó számban közzétett felhívás alapján jelenlévőkben oly magas terményárak vannak berelve, melynek a valószínűségét a vármegye első tisztviselőinek jelentésében ismételték ki. Tükár a gazdasági egyesület felhívásánál az október 28-án Hibben rendezett, díjazással egybekötött szarvasmarhatenyészállati kiállításról. Az összesen 320 darab kiállított szarvasmarha közül kizárólag kiszagda által bemutatott állatok 400 koronára egy községeknek az általa kiállított csoportért díszközzel lett kiutintve. Elnök előterjesztése az igazgató-választmány közzémetni tudomásul veszi a földmívelésügyi miniszter azon felhívást, hogy mely szerint az ezen téli folyamán rendezendő gazdasági és háziorvosi tanfolyamok költségét fedezéshez 400 koronával hozzájárul; egyuttal elhatározottat, hogy az egyesület a mult télen tartott népies előadásokról a legközelebb a miniszteriumnak be fogja küldeni. Mintán az igazgató-választmány megválasztotta a Gazdasági Egyesületnek Országos Szövetsége V. nagygazdálkodás kiállítandó 6 tagját, tárgyalta az UGÉP. Ipari és kereskedelmi egyesületnek átirátját, melyben arra kéri az egyesületet, hogy szükségletei fedezésére a gazdaságosságokat csak hazai termékek felhasználására buzdítsa. Elnök előterjesztése az igazgató-választmány elhatározza, hogy a jövő évben a gazdasági rendezelményeind fogja e szempont által magát

vezetlelni, hanem a helybeli kereskedők közül is emmel fog vásárolni, hogy a jövő évben, arra a hivatalos értesítésben a hozagot is felhívja, és fontos gazdasági kérdésre a jövőben tartandó népies előadások alkalmával is különös szult fog közölni.

A Csik- és Szék- vármegyei Gazdasági Egyesület Mihály Ferenc elnökséle alatt ülést tartott, melyen Darányi földmívelésügyi miniszternek a halgazdaságok jóvedelmésszerűéről szóló leiratát behatolva tárgyalta és elhatározta, hogy halgazdaságok létesítésére különösen nagy palakablon a pisztirag-tenyésztés megkönnyítésére fog pteádaoldal tevékenykedni. Elhatározta, hogy a télen 71 népies gazdasági előadást és Csik-Szék-áradnan háziorvosi kurzust rendez.

A Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület Szerebány Sándor elnökséle alatt november hó 20-án S.-A.-Ujhejlyben tartott igazgató-választmányi ülésében megalkottait az egyesület jövő évi programjára vonatkozó és az ugyanaznap tartott közgyűlés elé terjesztendő javaslatokat, közlőül előadta az egyesület igazgató-választmány által előterjesztett ügykezelési szabályzatot. A Kun Frigyes e. alelnök lemondása folytán megválasztott alelnök állásra és a már régebben tartott leírás megválasztott elnöke Mezőner Péter és Némethy József választotta meg. Az egyesület jövő évi programja szerint folytatni kívánja a gazdasági előadások, felolvasások vidéki gyűlések stamulmányi kirándulások rendezésével azt az akcióit, amelyeket a mezőgazdasági szakoktatás terén megkezdett, közreműködik az egyesület mintaparaszadaságok, fogyasztási, értekesítési, tei- és borértékesítési szövetkezetek, háziorvosi tanfolyamok szervezésében. Két helyen lő és két helyen szarvasmarha-díjazást rendez, aratógyerment, háziorvosi kiállítást, szőlő- és gyümölcs-kiállítást, hegyaljai mintaszerveit és egy nagy-szában borokstólval egybekötött borvásárt tart, továbbá a jövő év őszén Pozsonyban rendezendő mezőgazdasági kiállítást, szemplái kollekciókat, összehozására mindent elkövet. Ezekivil fel fogja hívni a kormány figyelmét az egyesület a vám- és kereskedelmi szerződésekk megkötésével a közoktatási és szaktudományok terén és az amerikai kivándorlás csökkentésére hozandó törvényhozási intézkedések megalkotására s végül a kis földmívelésnek birtokszerezési jogát megkönyösítő intézkedések megalkotására.

VEGYESEK.

Hal szásmunk tartalma:

OMÉG. közelményei...	1919 - 1923
Dahabgyórt trágyaszáról...	1924
Gazdasági egyesuletek mo galma...	1926
Gazdasági Ipar...	1924
Földmívelés és borokszítés borsepből...	1924
Veleszekény...	1928
Kereskedelem, földsz...	1929

Kinevezés. A földmívelésügyi miniszter *Crabán Erőfi* tanácsjegéket magyar-óvrai n. kir. pövénytérmelesi kísérlet állomáshoz segédde nevezte ki.

Meghívás. A földmívelésügyi miniszter *Málnásy Ferenc* m. kir. állattenyésztési felügyelő, Ungvár székhelyű, az Ung és Bereg- vármegyékre kiterjedő s njonnan létesíteli XX-ik állattenyésztési kerületi felügyelőség vezetésével bizta meg.

Németországi sertés-kivitelünk alakulása. A németországi szokadilunk magas sertésushárak lehetővé teszik, hogy Magyarországból, a nagy beviteli vám dacára, sertésushar kivihessünk az ottani piacokra s maga a földmívelésügyi miniszter hivta föl a tenyésztésért és kereskedőkért, hogy a kedvező alkalmat siessenek kihasználni s ügyeküzint feleslegként a régóta hozzáférhetetlen és élő sertéseink bevitele elől most is elzart német piacokon elhelyezni.

A sertésuhskivitel tényleg váratlan lendületet is vett, de — sajnos — oly

akadály bénítja meg teljes kifejlődhetését, melyre legkevésbé sem voltunk elkészülve, amelyen azonban egy kis jóakarattal segíteni lehet. Kereskedők és tenyészőkink is méltán panaszkodnak a miatt, hogy nem áll elég wagon rendelkezésre s ezek hiánya miatt pl. *Kővárdány nem lehet a kivitelre való anyagot szállítani.* Arról mi nem is teszünk említést, hogy állomusainknak husszállításra alkalmas s külön e czébra szolgáló wagonjai egyáltalán nincsenek, *sőt még azt a kurdiumszamba menő dolgot sem panaszojk föl, hogy a felek saját költségükön, körülbelül 50 koronányi összeggel könyvelnek a rendelkezésükre bocsátott élelten számú wagonokat berendezni és husszállításra alkalmassá tenni.* De azt mégis méltán megkövetelhetk tenyészőkink és kereskedőkink, hogy az állapotot elegendő számú wagon bocsátáson rendelkezésükre.

A kereskedelmi miniszternek kétségkivil nincs tudomása arról a nagyon is érészelt wagon-hiányról és éppen ezért tartjuk szükségesnek figyelmét erre a sajnálatos körülményre felhívni és felkérni, hogy a felek által szükségelt wagonok elegendő számban való rendelkezésre bocsátása érdekében az állomusokat igazgatóságunk a szükséges intézkedéseket sürögessen megtenni szíveskedjék. Ajánljuk egyébként a felhözottakat *Darányi földmívelésügyi miniszter* figyelmébe is, kérve czegnyben az ő közbenjárását is.

Veleményünk szerint különben a kereskedelmi kormányknak nem csupán a szállítási eszközök rendelkezésére bocsátása által kellene elegendéjten sertésuhkivitelünknek, hanem megfelelő szállítási díjkezdvevény engedélyezése által is, mert az érvényben levő tarífk magas volta nem csekély mértékben akadályozza főleg a Budapest által fekvő vidékekről a hskivitel megindulását.

Az örési engedély. Két túzó merkantilis usjág ellenvetésével kell az adbiabban foglalkoznyuk; mindkettő czikkének végeredményeképpen arra az eredményre jut, hogy az örési forgalom megszüntesse liskivitelünkkel az adbiabban foglalkoznyuk; mindkettő czikkének megszüntette. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezércikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezércikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezércikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezércikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak tanácskozni fognak arról, hogy az örési forgalmat visszállítsák s kereskedelmi forgalmat megszüntessék. A *Pester Lloyd* az mondja, hogy a gazdák soha nem állították azt, hogy liskivitelünk csökkentni fog, hanem hogy az árak fognak csökkeni, ami szerinte be is következett. *Pesti Hírlap,* illetve (s) jegyü vezercikkjörja egy sürgönyhírt tud, mely szerint az osztrák keres

Stassfurti kaintot

szavatolt 12.4% tiszta káli = **23-24°/o** énsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40°/o tiszta káli = **74-76°/o** kén-savas káli tartalommal, továbbá mindennemű egyéb műtrágyafélék elismert kitűnő minőségben legelősebben szállít

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kén-sav és vegyi lapar rész-vénytársaság

BUDAPEST,

V. ker., Furdó-utca 8. szám.

1900. évi forgalom: 26000 szák

Felhívjuk a t. oz. gazdákzönség figyelmét

a budapesti gyapjú-ankeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nyílvánosan

július és szeptember hónapokban tartanak meg.
Az ankeziók felkötött és Gyapjárvers-társulat Budapest, Dunaparti tehépalánadvár címzett gyapjúkiállítások a M. Á. V. összes vonalán tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesítik.

Bejelentésekké elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál
Gyapjárvers-társulat
HELLER M. S TÁRSÁ,
BUDAPEST, V., Erzsébet-út 13.

Most jelent meg Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán az O. M. G. E. titkárjai szerkesztésében

Köztelek Zsebnaptár 1902-re.

A „KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR“ ezen nyolcadik évfolyama régi köntösében, javított és tetemes bővített tartalommal bír. A „Köztelek Zsebnaptár“ minden más zsebnaptárt nélkülözhetőv tesz. — A „Köztelek Zsebnaptár“ ára az O. M. G. E. tagjai és a „KÖZTELEK“ előzettségi részére bérmentes küldéssel együtt 3 korona 50 fillér.

Megrendelhető a „KÖZTELEK“ kiadóhivatalában, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonatózsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése.)

Napjelentés a gabonafőzről.
1901. december 6.

Jó kínálat és ugyanolyan vételek mellett ma szilárdabb iránnyal indult a gabonapiac; a forgalom körülbelül 30,00 méterásra volt és az áru szilárdan tartott árakon eszerül tulajdonos.

Rözes csak mérséklettel van forgalomban, eszedes irányzat mellett az árak némelyeknél azonosan szállított árakon egységterekben 14.15 koronás terjedő árak előltek.

Árnyálak alig tartott árak mellett szintén eszedes hangulat uralkodik: helyben az áru mennyisége szintén 11.80—12.30 koronás árakat jegyznek.

Zabon kevés üzlet van, az árak a lanha érdeklődést szemben tartottak. Minőség szerint helyben 14.20—15.20 koronás árakat fizetnek.

Vegteri változatlanul szilárd; 6-árú helyben 11.10 koronával fizetnek, míg utjengeri decemberi szállításra budapesti egyenértékben 9.60 koronával fizetnek.

Szeszfűzet.

A kontingéna nyereszese ára Budapesten 42—42.50 K.
Édesi jegyzés 37.20—37.40 korona kontingens nyereszestér.
Érdyát jegyzés 127.50—128.— korona adózott és 35.—— korona adózatlan szesztér.
Triestit jegyzés 13.50—— korona kiviteli szesztér, 90% kőveteltérje.

Budapesti heti jegyzés: nagyban koronán kienyiben koronán
Fémöltött szesz — 145.—148.— 147.—148.—
Életrészes — 146.—146.50 147.50—148.50
Nyereszese adóra 143.—144.— 143.—144.—
Denaturáltszese — 33.—33.50 34.—35.—

Az árak 10,000 hitelefokonként hordó nétkél bemenet, budapesti vásárlásokhoz szállítva, kérszámú ártás mellett értesítik.

Vetőmagvak. (Mastner Odón tudósítása.)

Vörösherepny. A hangulat az összes minőségek iránt határozottan kedvezőbb volt, amennyiben úgy a külföldi, mint a helyföldi részről is élénk érdeklődés mutatkozott és jöhetett a tulajdonosok árköveteléseiket felelőskél, mégis nagyobb kötecsé történtek. A magasabb árak a piac szilárdtsága és élénk vételői kedv következtében hamar megadták és nagyobb mennyiségű vásárlókkal legmégkább Sztiria részére. Lucernamag. Belföldi áru alig kerül piacra és az ajánlt mennyiségkövetőkben átlendekül minőségű követeléseiben egyelőre sem jöhetnek. A francia és olasz eredetű magvak már megszállítottak. Takarmánygyepmagok. Az irányzat e két ikében a múlt hál óla nem változott. Füzegmag. Iránt megalkulhat, különösen *Lolium perenne* és *lulium italicum*.

Büköny, nyar és balatonsz kerestelenek.
Jegyzések 50 kilonként Budapesten:
Vörösherepny ————— 46—54.— koronán.
Lucernamag ————— 45—50.—
Muharmag ————— 8—8.50 —
Tavaszi büköny ————— 8— 8.50 —
Tóti koron ————— 0—0 —
Balatcsim ————— 16—16.50 —

Hedrick és Strauss „Királyalmosok“ által tudósítás a „Köztelek“ részére. 1901. december 6-án.

Rozsaliiszt

Szám:	0	0/1.	1.	WR.	II.	II/3	III.
Ár:	Kor	23.20	22.40	21.60	21.20	20.20	17.80 15.40

Köi: kássa:

Szám	0	1	2	3	4	
Ár:	Kor.	23.50	22.50	21.50	20.50	19.—

Kukoriczardara: finom (polenta) közép gorbomba
Kor. 17.— 20.— 20.—

Rizstakarmányliszt Királyalmi derce Takarmánydara
10.80 K. 10.80 K. 9.60 K.

Rozsokora

9.09

Árnik 100 kg-ért. helyben, elegysly tisztasávként van, szakkál egyéni értelmök.

Lajza gőzmalom r.-t. jelentése a „Köztelek“ részére. Budapest, 1901. decz. 5-én. Nettó-árak 100 kg-ért. Budapest, elegysly tisztasávként, zskozalt. Kötelezettség nélküli.

Szám:	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Ár. K:	26.80	26.—	25.20	24.40	24.—	23.20	22.40	20.90

7 1/2 s.
18.30 11—
Korpa: F 8 G—
Árkorona: 8.90 —

Rozsaliiszt:

0	0/1.	I.	FR.	II.	II/3.	III.	Rkpora
K:	24.80	23.80	23.—	22.50	21.50	20.17	—

Az Erzsébet-Gőzmalom-Társaság üzleti tudósítása a „Köztelek“ részére. Budapest, 1901. decz. 5-én. Kötelezettség nélküli árak 100 kilonként, zskozalt, énszavult tiszta szalnak véve, a budapesti vasúti és hajóállomásokhoz szállítva:

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	7 1/2
Ár:	27.20	26.40	25.40	24.60	24.20	23.40	22.60	20.20	17.50

8-sz takarmányliszt buzokora finom gorbomba
11.80

A központi vásárcsarnok árújegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiszerek átról.

A magyar gazdaság vásárcsarnok ellátó szövetkezte üzleti jelentése. 1901. december 5.

A hó első napjaira remél nagyobb, délnébb forgalom nem állott be, úgy, hogy jelentésként tárgyalt képző idiszak alatt a forgalom non felett meg az elbse helyzetet várkoztak. Kártyékora hatással volt ugyanis a beállott üveg hójárás, melynek következtében az üveg kövelet apomán az ártaknakkel lefelé törvők voltak, előmondotta ezen állapotot meg a beörkezt árak ötéges mennyisége. A mi az egyes üzletágak ill. elsők sorban a hústerelt érdeke legjobban a jellelt állapotokól. Vidéki értes és nyugozt bíra 8 fillérel előcsobdott. Tojás 4—5 koronával csökken lándként, hasonlóan előcsobdott a vadnemek, csak tejtermékek tartottak meg szilárd irányukat, míg gyümölcs változatlan mar előhelyzetük.

Édes árak:
Vad: kanalas 50—80, 6z 1.0^o—1.10 kor. legmégkább a szilárd, nyul 2.30—2.40 koronán darabonként.
Tojás: prima előföldi áru 29—30 kor. eredeti ládánként.

Tejtermékek: prima teavaj 2.10—2.40^o, főzövaj 1.40—1.80 K., túró 12—14 fillér kilonként.
Gyümölcs: másodrendű alma különféle fajok 18—24, boszniai réteasalm 18 kor. 100 kgként.

Husmennyek: vidéki sertés szalonnával 76—80, szalonnával 72—74, nyuzati sertés előcsobda bírka 60—64, borjú 80—90 fillér kilonként.

Hidegvadász az Orszávi élelm. piacban. 1901. december hó 6-án. (A székesfevőrsi vásárgyártóságos jelentése a „Köztelek“ részére.) Felhozott Budapestről 87 árus 360 drb sertés, 3 árus 12 drb szilárd, 5400 kg friss húst, 700 kg füstölt húst, 2000 kg szalonnát, 1000 kg hájat, — kg kocnyahusht.

Vadőröl és podig: N-Székely 3 árus 72 darab, N-Körös 3 árus 47 drb, Solt 4 árus 28 drb, P-Falaj 5 árus 98 drb, Dévcs 8 árus 15 drb. Bácskeve 1 árus 7 drb sertés, összesen 19 árus 235 darab sertés. Helybelis 369 drb sertés. Főösszeg 577 kor. sertés.

Forgalom élelm. Árak a követelek: Friss sertés-hús 1 kg 88—90 fillér, 1 q 76—80 K., szilárdhús 1 kg 100—120 fillér, 1 q — K., füstölt sertés-hús 1 kg 88—92 fillér, 1 q 84—90 K., szalonna szírnak 1 kg 100—100 fillér, 1 q — K., háj 1 kg 100—104 fillér, 1 q — K., disznósír 1 kg 108—112 fillér, 1 q — K., kocnyahús 1 kg 40—60 fillér, füstölt sonka 1 kg 128—136 fillér, 1 q — K.

Hidegvadász a Gagy-Érti élelm. piacban. 1901. december 6-án. (A székesfevőrsi vásárgyártóságos jelentése a „Köztelek“ részére.) Felhozott Budapestről 65 árus 32 darab sertés, 0 árus 15 darab szilárd, 5000 kg friss húst, 800 kg füstölt húst, 700 kg szalonnát, 800 kg hájat, — kg zsír, — kg kolbászt, — kg hurkát, — kg füstölt szalonnát, — kg kocnyahús, — kg disznósírt, — kg (— drb) sonkát, — kg tőpöröl.

GYÜMÖLCSBERTÉSZ

GYÜMÖLCSÉSZETI ÉS KERTÉSZETI SZAKLAP.

Megjelenik minden hó 10. és 25-ik napján.

KIADJA: A MAGY. KIR. FÖLDMIVÉLETSÉGI MINISZTER.

Felelős szerkesztő: MOLNÁR ISTVÁN.

Magyar nyelvű kiadvány az Értelmességért megalapított Alkotókör közlönyeként.

Ezen hasznos szaklap (vevnik 30-36 nyomtatott ivnyi tartalommal, sok ábrával) és kereskedőny egy díszes színes gyümölcsrajz mellélapjal jelenik meg. Hoz gyümölcs-, szőlőültetvények ábráival, eredeti cikkével a gyümölcsismeret, szőlőművelés, konyhakertészet és az értelmesség köréből. Ismerteti a gyümölcsfák, a szőlő s egyéb kerti növények betegségeit, állati és növényi ellenségeit, hiszve az azok ellen legjobbnak talált védekezési módok leírásával.

A szerkesztőhöz intézett szakkérdésekre nyilvánosan, vagy magánlevélben ad tájékoztató választ.

Dielői közös társaságban ingyen hirdethető minden előfizető eladói kereti tartományát s az általa venni szeretnőkét cikkeket.

Az előfizetési ára egész évre csak két korona, mely a lap kiadói hivatalához, az **Athenaeum részvénytársulat**hoz (Budapest, Károlyi-ut 53. sz.) egyszerre küldendő.

Magy. kir. államvasutat 1905/2/001. számban.

Hírdetmény.

(Nyomatémet osztrák-magyar vasuti kötelek. Magyarországgal való forgalom. Pótlék kiadás.)

Folyó évi november hó 1-ével a fenti kötelekben f. évi október hó 1-je óta érvényben lévő II. rész, 3 fuzethez az I. pótlék lép életbe.

Ezen pótlék a következőket tartalmazza:

Kétféle és Palei-típusú átlomosok fölvételét az osztrákú dijszabába. Uj 16 sz. kivételes dijszabát (gabona stb. Magyarországból) a dijszabásban foglalt hatosmá kivételes dijszabás helyébe.

Uj és módosított díjtételeket a 7. és 12. sz. (korpa stb.), 15. sz. (agyag stb.), 16. sz. (pipaföld stb.), 25. sz. (nád stb.), 36. sz. (gyümölcs, aszalt stb.), 38a. sz. (tásványvíz 5000 kg. feladásánál) 42. sz. (vad. leölt stb.), 43. sz. (ágytölt stb.), kivételes dijszabakhoz, továbbá egy új 49. sz. (tojás stb.) kivételes dijszabát.

Amennyiben ezen pótlék által díjtárgyak, vagy forgalmi korlátozások idézhetnek elő, az eddigi díjtételek még f. évi december végéig érvényesek.

A sábrán forgó pótlék a részes vasutaknál 40 fillérről (36 fennig) kapható. Budapest, 1901. évi november hó 15.

A magyar kir. államvasutak Igazgatósága a részes vasutak nevében is. (Utánnyomás nem díjaztatók)

Dohánytermelők

figyelmébe ajánljuk meleg ágytakarónak használandó

évek óta kipróbált legalkamasabb minőség, egy méter 35 fillér, szélessége 84-86 cm.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA, Arad.

Mintát és magyarázó leírást kívánatra bérmenten küldünk.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Weiser J. C.

gazdasági gépgyár és malomépítézet NAGY-KANIZSA

ajánlatot:

Egy és kétvasu aczélekek és összes talajmívelő eszközök

Szeeszkavágók,

Répvágók,

Kakoricamorzsolók,

Takarmánykamaberekendezések,

Teljes malomberendezések,

Egyes malomgépek és alkatrészek,

öntvények saját vagy idegen minták után.

Árjegyzék szívesen küldetük.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Gazdasági könyvtvitei nyomtatványok

árjegyzéke.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által 2000 korona pályadíjjal jutalmazott Susecha-féle gazdasági könyvtviteit alapján összeállította.

Suscha könyv szerinti szám	Nyomatványok száma	Tárgy	Ive fillér	Suscha könyv szerinti szám	Nyomatványok száma	Tárgy	Ive fillér
11	1	Előlegzési könyv, kül- és belv	4	17	27	Póttakaromány kimutatása	12
9	2	Napszámber és szákmányber kimutatása	12	28	28	Méreg	12
13	3	Leszámlázási könyv	6	41	29	Próbacéplőny jegyzék	10
15	4	Szegődmény-letételek, kül- és belv	12	29	30	Vetési és aratási jegyzék	10
16	5	Szegődmény-letételek, kül- és belv	12	30	31	Ellési jegyzék (csúsk és borju)	10
17	6	Cseplőny kimutatás, kül- és belv	12	34	32	Termés-kimutatás	8
30	7	Napszám-jegyzék	10	31	33	Ellési jegyzék (bárány és maloz)	10
30	7	Napszám-jegyzék	10	38	34	Darálási jegyzék	10
14	8	Pénztári főkönyv, bevételi kimutatás, kül- és belv	12	39	35	Feljesi napló	10
15	9	Követelések jegyzék, kül- és belv	12	37	36	Gazdasági napló	10
16	10	Gép- és eszközellár, kül- és belv	12	38	37	Tárgyatási napló	10
17	11	Pénztári főkönyv, kiadási kimutatás, kül- és belv	12	38	38	Cseplőny jegyzék, kül- és belv	10
18	12	Egyleteltár, kül- és belv	12	39	39	Tételek kimutatás	4
19	13	Teljeleltár, kül- és belv	12	40	40	Takarmányozási előirányzat, kül- és belv	10
20	14	Termény- és anyagellár- kül- és belv	12	41	41	Vetési előirányzat, kül- és belv	12
21	15	Letéti napló	12	42	42	Takarmányozási jegyzék, kül- és belv	10
22	16	Eleven letéti, kül- és belv	12	43	43	Hetjelentés	12
23	17	Szegődmény-levél	2				
24	18	Ló- és szarvasmarha-kimutatás	12				
25	19	Juh- és sertés-kimutatás	12				
26	20	Különféle tárgykimutatás	12				
27	21	Fogaztatási anyag kimutatása	12				
28	22	Tuzelő anyag kimutatása	12				
29	23	Szerszámia kimutatás	12				
30	24	Állati termények kimutatása	12				

Függelék

A)	Vagyonellár, kül- és belv	12
B)	Ellőleg-jegyzék, kül- és belv	4
C)	Teljeleltár jegyzék, kül- és belv	10
D)	Aratás-kimutatás kül- és belv	10
E)	Vetési, aratási jegyzék, kül- és belv	10
F)	Suscha: Rövid utmutatás	1 db. 50

Ezen nyomtatványokból állandó készletet tartunk.

Az összes nyomtatványokból mintákat az összeg előre való beküldése mellett, 5 koronáról portmentesen küldetnek. Korjók a megrendeléseknél világosan kitenni, hogy a nyomtatványok száma, s Suscha-könyv szerint vagy az arjegyzekekből lettele-e véve.

A listorokon kívül egyéb nyomtatványokat megrendelés szerint legrovidebb idő alatt jutányosan állítunk elő.

Megrendelhetők a

„Köztelek” kiadóhivatalában, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Suscha Könyvtvitei kimutatásai val. Ford. nyomtatványok Magyarországi Kertész és Szőlőművelési Intézeté.

Balesetek

Kínószavai

Szecska-
vágók, répa-
vágók, darálómalmok.

Gőzfűlesztő-készülékek!

legjobb, legkényelmesebb szerkezetben

UMRATH és TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosoknál

BUDAPEST,

V. ker., Váci-körút 60. szám.

Gőzszéklőkészletek 10 lóerőig.
Ipari mozgonyok 100 lóerőig.

Jóval a napi áron

felül vásárolunk

lőhőre- és
mozernia-

magot,

mely egy a szem nagyságára, mint szürre és tisztaságra nézve

elsőrendűnek

mondhatók.

HALDEK

magnykereskedése, Jászai főherceg 6 es. cs. kir. Kamaraig. ad. az állásigazg.

Budapest, Károly-körút 9. sz.

Vaj-
szállítás.

Folytonos nagyobb mennyiségű vajszállításra, keresők nagyobb árszámaitkai állandó készlettel. Kérők ajánlatokat. S. 713. - alatti Sikray hírdetési irodájához, Budapest, Váci-körút 33.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

szab. tömők. hímzővel.

TÉLI IDÉNY 1901/2.

SZECSKAVÁGÓGÉPEK kézli és erőhajtásra. RÉPAVÁGÓK.

Kiváló munkabírásu

„RAPID“ DARÁLÓGÉPEK.

VENTZKI-féle

szabad. takarmányfűlesztők.

Erőhajtásra Casali-féle szab.

kukoriczamorzsolók

rendkívül munkaképeséggel.

Teljes takarmánykamara felszerelések

melyek sok évi tapasztalatok alapján a helyi viszonyokhoz mérten díjmentesen tervezettek, legjobb szerkezetben s gndos kivitelben szállítanak

KÜHNLE E.

mezőgazdasági gépgyára által.

Főraktár: BUDAPEST, VI., Váci-körút 57 a sz.

Gyár: HOSON, Moson v. m.

Élelmi szerek értékesítései csakúgy az elől 9/6 mellett. Felvilágosítást és csomagolást utalást ingyen nyújtunk azok nem tagoknak. Azonnali kézpénzfel- számolás.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete HATÓSÁGI KÖZVETÍTŐ BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOKBAN. Sürgőzseim: Aurora-Budapest.

Értekezésre elfogad: Husnemeket, füstölt húst, vadakat, szárnyasokat - élő és leölt állapotban, tojást, vajot, halat bargonyát, káposztát, södségféléket, gyümölcsöt stb.

Gazdák

a gazdálkodók figyelmébe Számos uradalmi mar. ma bevezett

pyroleum

50%-al olcsóbb mint bármely más világító anyag. Próbakísérletek a kerosin szelvényeknél. Készletünk propantól fűtő és bérmeleve.

Degen Jakob

BUDAPEST, IX., Kőröstar-út 23. (az Alkotmány szomsz.)

Almásnád és kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

NOBIS-féle

automobilolaj.

NOBIS-féle

automobilolaj.

automobilolaj.

H. Heubach & Fils

Basel, Schweiz.

Valódi Hanna * * * vetőgépét,

legjobb minőségű, sok kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Oekonomische des Fr. Korbács

Czefelweh, Habs. Mahren

Hrebly Emil

Almásnád és kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

N á d

nagy mennyiségben és kitűnő minőségben

dereglyén a Dunán és vasuton szállít- ható, kapható

Szászy Jánosnál

Dunaföldváron. 5004

Élő

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Megvételre

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Most jelent meg!

Adalék az

Agrárprogramhoz.

A válság oka és

a kibontakozás útja.

Dr. Galovits Zoltán

Budapesti egyetemi tanár.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

Magyarországi és külföldi kőröstar-út 23. november 15. napján. 15. napján.

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legtekintélyesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42—50. **BUDAPEST—KELENFÖLD** a vasútállomás
szomszédságában.

Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasúton és villamos vasúton.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. sz. II. emelet
az Országos Magyar Ga. dasági Egyesület

ugys mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
erkölcsi támogatásával. Alakult: 1900-

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: ----- 400.000 kor.
Alapítványok és Üzletrészekben: ----- 1.200.000 kor.
Összesen: ----- 1.600.000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkárok ellen.

Az éret eredményben biztosított tagok a díjazásban részesülnek.

Biztosítási ajánlatokat elfogad követlenül a központ vagy a képviselőik
közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban
készséggel szolgál

1898

az igazgatóság.

Knuth Károly

mérnök és gyáros.

GYÁR ÉS IRODA:

BUDAPEST,

VII. ker., Garay-utca 6-8. szám.

Elvállal: Kőzponti, víz-, lég- és gőzfűtéseket, lég-
szusz- és vízvezetéseket, csatornázásokat, szellő-
zőtetéseket, ósztatásokat, szivattyúkat, vízerőműve-
leteket stb. munkáiban kőzet-, olaj- és pet-
roleum váladékokból nyert gázok értékesítését
célzó készülékek létesítését, várokok, indó-
házakat, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, javítási előírások
gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű koanyag-csővek raktáron.

TAKÁCS OSZKÁR

gépgyár

BUDAPEST, Kőszek-utca 6. sz.
Üllői-út melletti.

gőzcséplőkészletek

javítására.

RAKTÁRON TART:
mindennemű megújítástól gépkezelésig és esze-
lyesítést, u. m.: vetőgépeket, restákok, stb-eket

maruzelőkat, szeszavagvókat

Járgányos- és tisztító cséplőkészleteket.

Raktáron tart: kijavított gőzcséplőkészleteket, valamint az Elő Magyar.

Gazd. gépgyárakon készült új gőzcséplőgépeket.

Cserebizletet költöztet. — Mérésközi árak, kedvező fizetési feltételek.

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI. ker., Teréz-körút 3. sz.

a csehországi Thomas-művek magyarországi vér-
képviselője ajánl:

Thomasfoszfátlisztet (Thomasalak),

„Martellin“ dohánytrágyát,

Eredeti stassfurti kálisók és kainitot.

A műtrágyák beltartalmáért szavatolok.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

SACK RUDOLF egyedüli képviselője Magyarországon

PROPPER SAMU

Budapest, Váci-körút 52. szám.

Előre hocsátva, hogy Sack Rudolf világ-
hírnépszerű gyártmányai eredeti minőségben
csak nálam kaphatók.

ajánlom közlekedésteleget egyetemes és úbbvas
éskéimen kívül sik és dombos talajra egyaránt
kittűnően alkalmas sorba- és szórva vető-
gépeimet

szeszavagvó-, répvágó gépeimet.

Kézi, járgány- és gőzhajtású

járgányaimat a jelenkor legjobb

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

szeszavagvó- és gőzhajtású

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban

Budapest, IX., Üllői-út 25. szám Köztelek.

KRAMER LIPÓT BUDAPEST,

V., Akadémia-utca 10. szám.

A legjutányosabb árakon ajánl:

Oliva gépolajat, repceolajat, ásványkenőolajat, hengerolajat, lámpaolajat, petrololajat, kocsikenőcsőt, sürtített gépkencőcsőt, olvasztott szingfagygyút, kenőszappant, kélkővet, Kénvirágot, Raffia-háncsot, saponáriát, creolint, carbololeumot, fedőlakot, zsákot, ponyvát, műtrágyát és minden e szakba vágó cikket.

Továbbá: **Disznósírt, szalonnát a legolcsóbb napi árban.**

Szalonnáról leráztott főt.

Mezőgazdasági vetőmagvakat, szavatolt jó minőségben.

Árjegyzékkel és részletes külön ajánlatokkal kívánságra készséggel szolgálók.